

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház), a hová a lap megillető közlemények címzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 32 korona. Negyedévre . . . 8 korona.
Félévre . . . 16 korona. Egy hóra . . . 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög ccentiméternyi tér ára 3 fillér. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 2 korona.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 60 fillér.

Hivatalos közlemények sora 10 korona.

Nyilttéri czikkok garmond sora után 40 fillér fizetendő.

A pártkassza dolga.

Kolozsvár, márcz. 10.

A magyar sajtó fővárosi organuma mai számaikban kizárólag a „Vaterland” által felvetett pártkassza ügyével, s az ez ügyben tartott zárt ülés eredményeivel foglalkoznak.

A vélemények természetesen megoszlanak a kérdés meritumáról, abban azonban majdnem mind megegyeznek, hogy ez az ominózus ügy minden fázisában ma sincs felderítve olyképp, hogy a nemzet teljes megnyugvást szerezhesen magának a felől, hogy a választási célzár állítólag begyűlt pénz minő célokra használtatott fel, s hogy különösen az a vádpont, mely azt tartalmazza, hogy a pártkasszát, ha volt, nem adták át Széllnek, ma is czáfolatlanul áll.

Azok a lovagias ügyek, melyek ebből az áldatlan esetből keletkeztek nem lesznek arra alkalmasak, hogy megnyugtassák a közvéleményt, a mely azt várta, hogy ez az ominózus kérdés minden részletében felderíthessék, hogy abból megállapíthassák: mely részen van az igazság.

Hogy ezt ma sem lehet tudni, az kitűnik az alábbi lapok szemelvényeiből.

Az R. U. írja:

Honnan keletkezett a vihar?

Ott van a képviselőházban egy nagy-eszü, de mérhetlen érzékenységu politikus, a ki húságból, sértett önértzetből, mint egy modern Coriolanus, a saját városát, a saját fészket képes összetörni. Megbomlasztotta a függetlenségi pártot.

Azutan ott van egy fiatal ember, rövid pályája alatt szép sikereket ért el, de többre vágyott, ő is — idejét be nem várva, — be akart jutni a parlamentbe. Képviselőjelöltnek lépett fel, megbukott.

A választási harez gyűlölködésében az ellenpárt vezérét minden áron tönkre akarta tenni.

Keresett, kutatott s talált — nem azt, a mit keresett — hanem csak egy olyan mérget, a melyet, ha valakire egy nyíllal reá lönek, nem lehet teljesen meggyógyítani.

A nagyeszü, furfangos észjárásu ösz politikus, a gyűlöletet szitni alkalmas fiatal temperamentumu publicista és azután egy vosztett hatalmu párt reménykedő csatlósai kihagyzték a nyilat, bekenték a méreggel s azután ellőtték. Magánérdekük vezették hát a kezét, a mely elpattanotta az ijj hurját.

A nyíl talált, a sebzett ellenfél is ugyan azt tette: nyilat vett elő.

Táborra mindkét félnek akadt. A tömeg pszichikája hogy tudul a botrányra s az erősen vagy magasan álló ellenfelek csatáit nagy gaudiummal szemlélék.

De nemcsak ezek a közönyös szemlélők alkották a táborni, hanem a különböző politikai hitűek is segítségre siettek.

Beszéljünk nyíltan: Eötvös Károly, Dienes Márton és a többiek a merkantilis politika zászlóvivői, Ugron Gábor pedig az agrár törekvések harczoza.

Nem azt nézte tehát senki, hogy vajjon cselekedett-e becstelenséget Ugron Gábor, nem azt mérlegelte, kereste, hogy hirhedt zabszállítással tényleg kötelezte-e magát, vagy pedig szállított zabot és támadta a hadügyi kormányt? — egyszerűen csak azt látta mindenki, hogy most szurhat egyet az ellenfelén. És szurt. Magántársaságban, sajtotban, parlamentben egyaránt.

Politikai multját, egyéni integritását senki nem vette észre, nem is akarta, hanem csak útni az ellenfelet, a talán nem szimpáthikus, autokrata természetű bírő és — a mi legnagyobb bűn a tömeg szemében: — a magas polezon álló emberen.

Ugron Gábornak nem volt ügyes a védelme sem. Ebben is érvényesült az ő egyéni természete: „én nem vesztegettettem meg magamat, politikai elveimért csak úgy harcoltam, sőt közgazdasági agrár elveimet a gyakorlatban érvényesíttettem példaadás kedvéért is. Beszéljenek hát a mit tetszik, én tisztának érzem magamat”.

Ámde ellenfelei gunyos hahotáról, apró, szurkáló bonmotokról gondoskodtak, hogy tüzeljék a közvéleményt. Egy hang sem hallatszott arról, hogy ime a zabszállítás tartama alatt Ugron Gábor ugyanazokat az el-

veket vallotta, ugyanugy támadott, mint eddig, inkorrekt ténybeli dologról tehát nem lehet szó, hanem elvi inkompatibilitásról.

E helyett zab-vicceket kolportáltak s hűségesen közölték, hogy a terménykereskedők tömegesen küldik mustráikat Ugron Gáborhoz. És ez hatékony fegyver. A támadók ügyesebbek voltak.

Ugron Gábor ellenben a pártkassza dologáról adott információkat egy bécsi lapnak, a melyet tudvalevőleg a király is olvas. Egyéni piszokkal törtek reá, ő ugyanolyanokat hozott fel az ellen, a kitől a reávonatkozó s látszólag a terhelő adatokat Eötvös-Dienesék — hite szerint — kaptak.

Ha már most azt kutatjuk, hogy mi igaz a pártkassza ügyéből, azt megmondani senki sem tudja. *Nem mondta meg senki, nem czáfolta meg senki határozottan, sem Széll Kálmán, sem Fejérváry Géza báró.*

Azt mindenki hiszi és tudja, hogy Bánffy Dezső báró a saját czéljaira nem használta és nem fordította. Ezt maga Ugron Gábor is határozottan állítja s hogy a bécsi lap felületes, szenzációt hajhászó eljárásából az első nap a minden rosszat könnyen elhívók br. Bánffy Dezső magán személye ellen keltek, arról Ugron Gábor nem tehet.

Az a kérdés, hogy volt-e — nem rendelkezési alap, — hanem választási alap s hogy azzal mi történt. *Új pártalakulás és választás czéljaira fordítják e?*

Erre senki sem felelt határozottan s ez továbbra is titok marad, mert nem a lényeg veszik, hanem csak a személyi motívumokat keresik.

A B. H. vezércikkében a többek közt ezt írja:

A dolog eredete ismeretes. Ugron Gábor megtámadták és meghurcolták a hadseregnek szállítandó száznegy vaggon zabra a közös hadügyminisztériummal kötött szerződése miatt. A hajszát az iparkamara előtt indították meg, a függetlenségi és némely szabadelvűpárti lapban folytatták, napról-napra élesebb színvesséssel, azután bevették a képviselőházba s az inkompatibilitási bizottság elé terelték, hogy öt mandátumától megfoszszák vagy lemondásra bírják. Ugron, míg okmányait megszerelte, a támadások okát a lapok nyomán Bánffy pártjában és személyében kereste s úgy lőtt vissza, hogy a választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Hogy bombáját a Vaterland papirosába és a bécsi Burgplatzen sütötte el, ezzel még fokozta a hatást, mely így egészen más volt, mint hogy ha saját pártközönségében jelenik meg a pár soros hír, hogy 1898-ban választási pénzek beszerzését és elszámolását dobta bele a közvéleménybe.

Levél.

Szászváros, márcz. 9.

A villanyos világítás munkálatait immár befejezték Szászvároson; a próbavilágítások is kielégítően sikerültek.

Most csak a közigazgatási bizottság felülvizsgálata szükséges ahhoz, hogy a város a villamos világítást állandóan használatba vehesse.

Az üzem, gőz és víz-erőre van alkalmas, s így évenként majdnem 8 hónapon keresztül kevés költséggel a vízadja a hajtóerőt a villany fejlesztéshez. Ez a nagy előnye a vállalkozónak Kócs Rudolf urnak, mivel szembe ő méreg drága árákért vezet be privátusok lakásába.

Aztán az egyes lámpákat is igen magas árba adja; pl. egy 5 gyertya fényű lámpát 4 órai átlagos égés mellett, évenként 6 frt 25 kr., a szalonokba szolgáló ugynevezett luxus lámpákat félnyi díjba számítja.

Hogy a magánosok is bevezethessék, ajánlanók azt vállalkozó urnak saját érdekét is szem előtt tartva, hogy az árakat kissé mérsékelje, mert azt mondja a példabeszéd is: „jobb a sűrű krajczár, mint a ritka garas.”

K—s.

Egyleti élet.

A „kolozsvári Önkéntes Mentő-egyesület” választmánya f. évi márczius hó 13-án d. u. 4 órakor a központi mentő-állomás (Külmonostor-utca 26. sz. a.) helyiségében ülést tart.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Hétfő: *A menyem.*
Kedd: *A menyem.*
Szerda: *A gésák.*
Csütörtök: *A trónért.*
Péntek: *A ruhancz.*
Szombat: *A görög rabszolga.*
Vasárnap: d. u. Trilby.
este *Flórika szerelme.* (Szünet.)

A *menyem* bemutató első előadása lesz hétfőn *Curry* és *Bihard* vigatéka a budapesti Nemzeti Színházban került először színre figyelemreméltó sikerrel s folyton műsoron van. A vigatékat kedden megismétlik.

A *trónért.* *Felszeghy* Dezső történeti drámáját, mely elé nagy érdeklődéssel néz a közönség, jövő héten, márczius 15-én adják elé. Csodálkozunk azonban azért, hogy a darab második előadása miért nem lesz az utána következő napon; helyesebb volna akkor megismételni és nem a következő hétfőn.

A *Theatre Francaise katasztrófája.* Távirati tudósításunk jelenti, hogy az Elysée-palotában tegnap délután tartott minisztertanács arról tanácskozott, milyen intézkedéseket kell tenni a végre, hogy a Comédie Francaise folytathassa előadásait. Valószínűleg el lehet helyezni a szintársulatot az Odéonban, ez pedig valamely más színházban tartaná előadásait. A Theatre Francaise újra felépítéséhez azonnal hozzátátnak. Azt hiszik, hogy a vizsgálat nemsokára ki fogja deríteni a katasztrófa okát. Egy másik táviratunk arról ad hírt, hogy Laygues közoktatásügyi miniszter a tűzoltóság parancsnokával és néhány állami építőmesterrel megnézte tegnap délelőtt a Theatre Francaiset. Konstatálták,

hogy a színház némely részei, így különösen a művészek folyosója, a színésznők öltözői, köztük Henriot színésznő öltözője is, továbbá a diszlettár csaknem teljesen sértetlen maradt. Nehány kéziratot is találtak, egyebek között XIV. Lajosnak Colberthez intézett eredeti oklevelét, a melylyel a király elrendelte a Comédie Francaise építését, továbbá a Hernani eredeti kéziratát. *Claretie* igazgató azt hiszi, hogy mivel a színház alapja sértetlen maradt, két hónap alatt újra felépíthetik a színházat.

Szentgyörgyi állandó vendég.

Szentgyörgyi István vendégszerelésének sikere arra indította a Népszínház igazgatóságát, hogy szólítsa őt fel vendégszerelési folytatására. Ilyenformán Szentgyörgyi állandóan fel fog lépni egész éven át, mikor a kolozsvári színház műsora engedi. Hogy mikben lépjen fel, azt a művész tetszésére bízák; a Népszínház olyan darabokat vesz elé, melyekben Szentgyörgyi fellépni óhajt.

Színigazgatói engedélyek.

Színész Egyesület központi tanácsa eddig tizenhét vidéki színigazgatót a konzesszióját terjesztette fel pártolólag a belügyminiszterhez. Ezek a következők: *Tiszay* Dezső, *Somogyi* Károly, *Leszkay* András, *Makó* Lajos, *Csöka* Sándor, *Micsay* György, *Szalkay* Lajos, *Komjáthy* János, *Kircsányi* Ignác, *Kunhegyi* Miklós, *Szendrey* Mihály, *Mezei* Béla, *Pesti* Imre, *Lajos* Dobó Sándor, *Kiss* Pál, *Deák* Péter és *Szabadhegyi* Aladár.

Tettekkel tényezés.

Kolozsvár, márcz. 10.

Mikor az ischli klauzula és az ex-lex állapot leterítette a szolnokdobokai kolosszust és nagy rendőrkáplárt; — így kiáltott fel:

Bár az általmi kormányzástól bukásra vezettem is, de „tettekkel tényező” maradtok továbbra is.

És csakugyan tettekkel tényez. Lapokat indított és abban napról-napra a személyeskedés szenzációja üzetik általa. És ma ebben a lapban hallatlanul nagy bűn az, a mi Bánffy uralkodása alatt is napirenden volt, de a mi akkor fel se tűnt, mert Bánffy alatt lehettek zülöttek a politikai erkölcsök, de most épen a nyugalmazott örködik a felett, hogy korrektül járjon el mindenki.

Abban a harcban, melyben Ugron a Bánffy vitzeivel állott szemben, lehetett az Ugron részéről taktikai hiba, de csak az Ugron gyűlöli és a Bánffy imádó beszélhetnek arról, hogy Ugron erkölcsi halott.

Az a Bánffy, ki alatt a legsúlyosabb inkompatibilitási esetek merültek fel, a ki Magyarország alkotmányát a megsemmisülés katasztrófája felé vitte kormányása alatt, — a kiről tudva volt, hogy a „Neue Freie Presse”-nek a volt nemzeti pártból és a függetlenségi pártból állandóan sugalmazott: az a Bánffy ugyan soha sem üti agyag Ugron Gábot.

Nó de azért sikerült országos skandalumot előidézni. A tettekkel tényező bosszu politikája ordít le a Bánffy lapok hasábjairól és hirdeti, hogy Ugron meghalt, mert:

Zabot adott el a katonaság részére;

Mert a „Vaterland”-ot informálta,

Mert arról, hogy a „Vaterland”-nak irt hallgatott és nem sietett Gajári urék előtt nyilatkozni.

Csak hogy, ha a „Vaterland”-ban vád

jelent meg: nem az az első kérdés és nem az a lényeges, hogy a vád honnan származik, hanem, hogy *igaz-e?*

Sem Bánffy ur, sem más ember fia nem áll olyan erkölcsi magaslapon, hogy egy elene elhangzott vád összeomoljék a pusztátagadással szemben. Először hát nyilatkozni kellett volna a „tettekkel tényező”-nek arról a vádról világosan és elfogadhatóan megcáfolni azt. Be kellett volna bizonyítani, alaptalanágát, annál is inkább, mert azt nem is tartják nehéznek.

De ezt nem tették, mert a főkérdés, hogy ki merészelt így beszélni a felelmes és nyugdíjas volt miniszterelnökről.

Hát jól van! Keresték a czikk szerzőjét, és megtalálták. De most még is ki kellene mutatni, hogy a vádból egy makulányi sem áll. Bánffy bárónak okvetlenül nyilatkozni kell, mert a párbajjal még mind nincs tisztázva a párkassza ügye.

Alaptalanul vádolt Ugron?

Be kell bizonyítani, hogy igen.

A „Vaterland”-nak irt Ugron?

Nos tehát ma is írják a lapok, hogy Bánffy ur a „Neue Freie Presse”-nek sugalmazott, a mely lap szintén nem szereti a magyarokat.

Nem jelentkezett Ugron rögtön a tettekkel tényező előtt?

No hát ez neveltséges vád! Mikor jelentkezett Bánffy, hogy az Ugron ellen indított hajsza az ő műve. Pedig ezt mondják és ezt hiszik.

És mégis épen Bánffy végzi ki Ugront. Ez minden esetre csodálatos, de nem lehet, mert erre nem elég erők sem az eddigi, sem a jelenlegi tettekkel tényezések.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, márczius 10.

— *Tisztelettel kérjük azon tisztelt előfizetőinket, kik előfizetési díjajukat még nem küldték meg, szíveskedjenek mihamarább azokat a kiadóhivatalhoz juttatni.*

— *Időjárás.* Az idővezetőséghez ma reggel érkezett távirati jelentések szerint a hideg egy kevéssel a tegnapi naphoz képest alább hanyatolt. Sóvárakon 13, Szászrégenben, Székelyudvarhelyt 10, Maros-Vásárhelyt, Csíkszeredában 9, Segesvárt, Predealon 8, Kolozsvárt, Csígyimesen 7, Nagyváradon, Kiskapuson Brassóban, Zernesten 6, Maros-Ludason, Sepső-Sz.-Györgyön 5, Tordán 4, Tövisen 3, Kézdi vásárhelyt 2 fok volt a hideg. Mindenütt esendős és derült idő uralkodott.

— *A márczius 15-iki bizottság ülése.* Az 1848. márczius 15. emlékére ünnepélyt rendező állandó bizottság holnap (vasárnap) délután fél 4 órakor *Deák* Albert bizottsági elnök lakásán (Belmagya-u. 44. sz.) a márczius 15-iki ünnepély és bankett főbb megbeszélésére véget gyűlést tart, melyre a tagoknak minél nagyobb számban való megjelenését kéri az elnökség.

— *Sorsolás.* A virágbazár sors játékanak sorsolása hétfőn d. u. 3 órakor lesz a városi vigadó nagyertermében.

A kihuzott nyeremény tárgyak a sorsjegy ellenében *Ferenecz* József unitárius püspöknek urnó lakásán kedden és a következő napokon d. e. 9 óráig 12 óráig d. u. 3 óráig 6 óráig átvethetők.

A bazár rendezősége felkéri mind ama Kolozsvárt és vidéken lakó hölgyeket és urakat, kik sorsjegyet vettek át, hogy az megtartott és eladott sorsjegyek árát a notán megmaradt sorsjeggyel együtt vasárnap déli 12 óráig beszoigáltatni szíveskedjenek,

Gr. Eszterházy Jánosné urnóhoz, (Kolozsvárt Beltorda utca.)

Az ez ideig be nem szolgáltatott sorsjegyet megvásároltnak tekinti a rendezőség és annak árát kéri fogja.

Megjegyzendő, hogy igen értékes nyeremények vannak, a melyek a sorsjegyek becsért és értékét nagyon emelik.

— *Japáni legyező a jelmez estélyen.* A vasárnapi jelmez estélynek egy rendkívül festői kislezte lesz. Kaubachnak festménye után bemutatják a „*Japáni legyező*”-t. E festői csoportozatban részt vesznek *Maetz* Irén, *Pap* Jenny Dax kisasszony, *Peiellé* Róbertné, *Peiellé* Róbert, *Veress* Zoltán, és *Stein* János.

Az estély iránt akkora érdeklődés nyilvánul, hogy a karzat és ablak jegyeket már tegnap mind elkopkodták.

A jelmezeselek száma nagyon meg fog növekedni, a mennyiben ezen az estélyen azok is jelmezbe öltöznek, a kik multkor báli toleihen jelentek meg. A legszebb jelmezeselek lesznek az estélyen láthatók.

— *Akczió az Auer-társaság ellen.* Megelőzőleg terjedelmesebben referáltunk arról, hogy az Auer részvénytársaság közprédának tekinti Magyarországot s miután minden más államból szabadalmát kiküszöbölték, hazánk polgárait szákmányolja, még pedig olyképen, hogy a szabaddalmi törvény magyarázatának is a czég javára szóló értelmezést adnak. Kolozsvárt Nagy Gábor elölkelete alatt az Auer-társaság tulkapásai ügyében tartott gyűlés az ország minden pontján nagy lelkesedést szült. Most minden nagyobb városban felnyílnak a szemek és tájékozodnak a felett, hogy Auer-égőket csak *gyártani és forgalomba hozni tilos*, saját szükségletére azonban bárki bárhonnét hozathat, mert a vámon a kincstár beengedi, a használat ellen pedig senkinek beleszólása nincsen.

A törvény ezt magyarázza: „A találmány tárgyának készítése és forgalomba hozatala csak annyiban képezik a szabadalom tulajdonosának kizárólagos jogát, a mennyiben *iparszerűleg* gyakoroltatnak.

Ez azt magyarázza, hogy ha például egy gép v. eszköz szabadalmába van és egy iparos hasonló gépet vagy eszközt vesz másótól, a kinek nincsen reá szabadalma, de ezzel az eszközzel a nevezett iparos oly tárgyakat állít elő, melyeket ismét elad, szabadalom bitorlást követ el.

A készítés, forgalomba hozás és használat iparszerű akkor, ha folytatlagosan nyereségi szándékkal gyakoroltatik.

A szabaddalmi törvénynek helytelen és a gázizó fény részvénytársaság javára való magyarázata miatt most Szegeden *Engel* Lajos a Szegedi Napló kiadó tulajdonosa pert provokált. Szeged közönsége nagy érdeklődéssel tekint a per kimenetelére elé.

— *Dr. Högyes tanár jubileuma.* Egy időben a kolozsvári jelenleg a budapesti tud. egyetem nagy hírű orvos prosszora *Dr. Högyes* Endre tegnapelőtt ülte meg egyetemi tanári működésének 25 éves jubileumát a budapesti előkelő és tudományos körök élénk részvétele mellett. A tudós tanár tiszteltetésre rendezett ünnepélyen a kolozsvári egyetem képviselőitében dr. *Lóte* József és dr. *Marshallkó* Tamás egyetemi tanárok vettek részt és igen sokan a tanári és előkelő körökből Kolozsvárról táviratilag fejezték ki szerencsekívánataikat.

— *Protestáns eskők.* I. az ev. ref. theologia disztermében. I. Ének: a theol dalkara ál-

tal. 2. Felolvasás. Tartja: dr. Kádár János, az erd. ref. egyházkerület titkára. „A szociálizmus”-ról. 3. Szavalt: Máthé Gyula, II. évf. theologus. 4. Ének: a theologia dal-kara által. II. az alsó-szénutcai ref. I. iskolában. 1. Ének: a növend. által. 2. Felolvasás. Tartja: Gombos Antal, ref. koll. tan. „A mi hitünk”-ről. 3. Szavalt: Kovács Róza. 4. Ének: az isk. növend. által. III. a külmagyar-utcai ref. népiskolában. 1. Ének: a földműv. dalkara által. 2. Felolvas: Kenessey Béla, ref. theol. igazg. tanár. 3. Szavalt: egy theologus. 4. Ének: a földműv. dalkar által. IV. A hidelvei ref. népiskolában. 1. Ének: a földm. dalkara által. 2. Szavalt: Kis Berta polg. I. isk. növend. 3. Felolvasás. Tartja: Benedek József isk. igazg. „Márczius 15-ike” czimen. 4. Szavalt: Szabó Géza, VIII. gimn. hallg. „A nemzethez” Petőfőtől. 5. Ének: a földm. dal-kar által. 6. Szavalt: Benedek Márton, IV. gym. tanuló „Talpra magyar” Petőfőtől. 7. Ének: a földm. dal-kara által. V. A város monostori részében. 1. Ének: a hívek által. 2. Felolvasás. Tartja: dr. Kecskeméthy István, ref. theol fak. tanár. 3. Szavalt: egy theologus. 4. Ének: a hívek által.

— *Térdijak a kolozsvári hűtő kamarákban.* A kolozsvári közigazgató hűtő kamarájában a térdijak megállapítására vonatkozó szabályrendeletet jóvá hagyta a belügyminiszter. A szabályrendelet ennél fogva életbe lép.

— A kolozsvári mentők háza.

A kolozsvári mentő-egyesület háza ismét egy lépcséssel halad előre. A belügyminiszter utasította a tanácsot, hogy a vételnél a becsérték és egyéb részeket megállapítása körül, az ingatlan birtokvételénél szokások körültekintéssel járjon el. Együttal tárgyalatlannak tekintette s visszaküldötte a belügyminiszter a mentők házának megvételére nézve beadott felelbezzést, a mennyiben korainak tartotta azt, miután érdemleges határozat még nem hozott. A kolozsvári mentők háza a jelenlegi helyén azért van nagyon alkalmas ponton, mert a klinikához közel van s az orvosok és orvosnövendékek, kik díjtalanul teljesítik a mentési szolgálatokat, a mentő-állomásra könnyen és idővesztégetés nélkül eljuthatnak.

— *Humánitás.* Nyomorban sanyalódó beteg asszonyhoz hívták ki *Németh* Sándor ref. segédpapot, hogy adjon utolsó urvacsoart a nehéz betegnek. Kiment a pap s el is végezte kötelességét. De látta a nyomort is s ezért pénzt is adott a betegnek, hogy nyomorán segítsen. Egyszermind elmondta a dolgot az Angol Királyi Szállodában. *Sebesi* Pál vendéglős neje a maga részéről is hozzá akarván járulni a nemes tettehez, ezután ebédet küld naponta, hogy az egész család élhessen belőle. Érdemesnek tartottuk a humánus vendéglős tettét felemlíteni lapunkban.

— *„Mária énekkar.”* Ma délelőtt a minoriták templomában 10 órakor énekelt először a „Mária énekkar” Öbört karagymesteri vezetése alatt. A szent misét ft. *Lupka* Béla minorita házfőnök végezte fényes segédlettel. Az énekkar *Schöpf* Ferencz nagyszabású miséjét énekelte. Közben *Hajdu* Istvánné urnó énekelt szót. Ugy a magán, mint a karéneket dicsérni, én nem tudom, mert arra az én tollam gyenge. Elég annyit, hogy a kezdet remekül sikerült. Ugy holnap, vasárnap d. e. 10 kor, mint ezután minden szombaton d. e. 10 órakor. az énekkar fog énekelni. Továbbá a páduai Szent Antal kanyere is minden szombaton a szent mise után fog aszegények között kiosztatni. *K. G.*

— *A megpuhitott gázizzófény-részvénytársaság.* Szegeden az erőteljes akcziótól megrémült gázizzófény-részvénytársaság és az Auer-halók árát leszállította 70 kr.-ról 60 kr.-ra. Am a szegedi közönség ezzel nem elégszik meg. Követeli, hogy szállítsa le e társaság is 12 kr.-ra, mert Berlinből, Bécsből, Drezdából ennyiert lehet hozzatni. A szegedi közönség többé nem is

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1900. Márczius 10.

Ugy hallottuk...

Ugy hallottuk mostanában, Megtörtént egy bécsi halban Hogy a „csárdás”-t lepisztették Magasrangu szép hölgyecskék, — Szép menyecskék!...

Nem tűnik fel ez minékünk, Mert tudja jól a mi népünk: Hogy a magas régiókba Nem kedvelt a magyar nóta, — Magyar nóta...

Nem kedvelt ott sem a tánczunk, A mi isteni csárdásunk, Melynek páriát nem találod, A világot ha bejáród, Ha bejáród!

Ne is huzzák idegenbe, Hol nincs érzés a szívekbe; Hol nincs vígság, nincsen bánat: Ott nincs szíve a nótnak, A nótnak...

Ne szőljon hát csárdás ottan, Hol csak rideg ragyogás van; A csillag is ott fénylik — De melegt lent nem érzik, Lent nem érzik.

Ne beszéljünk róla mátol, Fedd be ezt is sűrű fátyol... Szép lesz még a magyar dala:

Ha veszélyben lesz a haza, Közös haza!...

Tóth Sándor.

Dóra.

ANGOL REGÉNY.

— *Swerdnától.* —

Az *Ellenzék* részére fordította: **AMICA.**

XV.

(Folytatás.)

(56)

— Édes Évám, végy erőt magadon, ne sirj, én tudom, hogy mi a száundékod és beszélek helyetted.

Dóra megcsókolta a másikat és azután ismét a legnagyobb hidegvérrel állottszembe a gróffal.

A Dóra merészsége — merészsége vele szembe, ki előtt az egész háznepe reszketett egy pillanatra elnémitotta a gróft és csak bámulni tudott.

— Lord Roxminster, folytató Dóra nyugodtan, természetesen, hogy az ön leányam nem szívesen okoz önnek kellemetlenséget, pedig érz, hogy azt fogja tenni, midőn azt a megtiszteltetést, melyben Ryder ur részesítette, visszautasítja, azt hiszem ez a helyos kifejezés és kéri ön, természetesen, hogy a szükséges elismerésekkel, hogy házassági ajánlatát utasítsa vissza.

Ó valóban szépen és jól csinálta, gondolt és mindenekfelett oly világosan, hogy annak az értelmét nem lehetett félre magyarázni, míg a kis Éva, feltéve, ha egyáltalán beszélni tudott volna, pirult volna és ügyetlenkedett volna, magát és a hallgatónéveségesen zavarba hozta volna.

Dóra most sem nézett Ryder Evartra, részben azért, mert tetszett neki a gróf öl

döklő tekintetét bátran kiállni, de még inkább, mert érezte, hogy most nézni a kikoszorazott körre, a ki az ő jelenlétében mindig oly ügyetlennek és zavarodottnak mutatja magát, nem volna finomság tőle.

De ha nézett volna, látta volna, hogy az arcza kipirult, a szemei derültebbek lettek és hallott volna egy olyan mély lélegzést venni, mintha egy tühetetlen terülről szabadult volna meg. Egy lépést tett előre, egy olyan mozdulatot, mintha beszélni akart volna De a gróf egy gyorsabb mozdulattal megállította.

— Ryder ur, egy pillanatra szót kérek. Folyt kisasszony kellő elismeréssel azon megérdeklődéséért, mit ez ügyben szíves tanusítani, szabad kérnem, hogy engedje meg, hogy a leányom maga beszéljen? Lady Éva, azt értem-e, hogy azért jöttél ide, hogy Ryder urat, mint kérőt visszautasítsd?

— I—i—gen, atyám, — dadogta a leány.

A Dóra biztató mosolya és sugása a Dóra karja nélkül a dereka körül, Éva nem merte volna a szemeit a rettegett szülőjére felemleni és nem merte volna az ő gyenge kis válaszázt kimondani.

A gróf nem tudta, hogy Dóra azt sugta: „Emlékezz Sydre!”

— I—i—gen atyám, dadogta esdeklőleg nézve fel reá, én — én „nemet” kell, hogy mondjak. Én — én nagyon bu ulok, hogy atyámnak kellemetlenséget okozok — Dórának igaza volt — és — és nagyon sajnálom, ha Ryder urnak fájdalmat okozok de reményem, hogy nem teszem azt, nagyon sajnálom, hogy ezt a házassági ajánlatot tette és hogy kénytelen vagyok azt visszautasítani.

Én — én tegnap akartam ezt atyámnak megmondani, midőn beszélt hozzám; de — de annyira félek atyámtól és nem tudtam megmondani, hogy „Nemet” akarok mondani.

Éva, ismét zokogva, Dorához fordult és rajta csüngött. A kétségbeesés bátorasága adott erőt, hogy annyit merjen mondani.

Egész életében soha sem volt ily merész. Talán a mogorva atya egy szokatlan nyílást érzett a szívében, midőn arra a kis reszkető teremtesre nézett.

Kemény, haragos arcza kipirult. De mielőtt valamit mondhatott volna, egy kissé előre lépve Ryder beszélt. Most rá nézve, Dóra látta annak az arczán a pirt és szemében a fényt.

— Mylord, azután a mi történt, csak egy ut van nyitva előttem — vissza vonni a leány kezeire való igényeimet. És ezennel azt cselekszem és egész őszinteséggel kérem Lady Évát, hogy bocsássa meg nekem, ha olyan szerencsétlen voltam és neki netalán bánatot vagy kellemetlenséget okoztam.

A mi a saját fájdalmamat vagy bánatomat illeti, arról nem szólok semmit. És ön fogadja el köszönetemet azon kegyért, mit elég szíves volt a házassági ajánlatom iránt mutatni és most kegyes engedelemével távozzom.

Ez a maga nemében tökéletes beszéd volt és Ryder urnak a távozása szintén dicséretet érdemelt. Meghajtotta magát a gróf és Dóra előtt, a Lady Éva kis hideg kezét tiszteltteljesen megcsókolta és távozott.

Két perecz múlva Lord Roxminster egyedül maradt, hogy a dyspeptikus mixturájában vizgáztatást kereszen; a két leány ismét felment a Lady Éva nappali szobájába és Dóra egy nagy káros székben hátra dölve olyan jó kedvében nevetett, a mi ő lórságát még dühösebbé tette volna, a milyen volt, ha ötlet láthatta vagy hallhatta volna.

— Ő nem emlékezett, lihegte, midőn végre beszélni tudott, hogy valaha ilyen jól mulatott volna. Visszautasítani egy férfit,

aki soha sem tett neki házassági ajánlatot! Ez fősleges tréfa volt! Szeretné tudni, hogy mikor lesz felszólítva, hogy az Annesley Syd kérelmével ő lórsága elibe járuljon? — Ekkor megfogta a piruló és szégyenkedő kis Évát, a ki félig hajladón volt sirni és félig nevetni, most már, hogy a rettenetes megpróbáltatásnak vége volt és körül tánczolta vele a szobát, táncz közben egy diadalmas keringő dalt énekelve, míg a lélegzet ismét el nem fogyott. — Aztán azon eszűdkozott, ha vajjon Ryder ur kétségbe esésében nem öli-e a vízbe magát, vagy lesz anyi bölcsesége és a highchesteri püspök leányát kéri meg, a kiről tudták, hogy szemet vetett reá — vagy Golden Rangera. Aztán ismét nevetett a grófon és az ő borzalmasságán és nem sokára kitűnő jó kedéllyel ment haza Woodlandra a regényéhez.

— Hallgass ide Éva — voltak az utolsó nevetve mondott figyelmeztető szavai, a mint a barátjától elbucszott — ha a gróf még ezután is mond nekéd valamit erről a dologról, ne ijedj meg, te kis ostoba jószág.

Nincs ok reá, ez be van fejezve, épen a hogy mondtam. Ryder ur, a hogy ő szépen kifejezte magát, a kezére vonatkozó igényeit visszavonta, ezt valahogy feldolgozom a regényemben, ez oly szép volt! tehát nem kényseríthetnek, hogy menj hozzá. Kellő tisztelettel mondvá, a grófnak egyetlen egy üttö kárta sincsen a kezében. Mit is mondtam? Oh, arról, hogy ha beszélni talál veled! Pedig megfogja tenni; de nem hiszem, hogy olyan haragosnak találád, a milyennek lenni képzeled és még egy utolsó csókot adva annak a kis teremtesnek, kinek ő tanácsadója és pártfogója volt, Dóra végre távozott.

(Folytatása következik.)

vásárol e Magyarországot lelketlenül zsákmányoló czégtől. Minden fogyasztó kívülről hozat hosszabb időre elegendő hálót. 12 kr. mellett még mindig 10 kr. nyeresége van a társaságnak.

— **A kolozsvári népbank közgyűlése.** Szokatlanul népes volt a népbank közelebből tartott közgyűlése. A gyűlésen 96 szövetkezeti tag személyesen jelent meg, 139 tag képviseltette magát és így a 347 tagból 235 tagnak a részvétele és hozzájárulása mellett folyt le a gyűlés. A gyűlést Kuszko István elnök nyitotta meg, örömet fejezte ki a felett, hogy a nagyszámú jelenlévők között a közélet minden osztályának a színe java képviselve van. Kisbirtokos, iparos, hivatalnok, tanár, lelkész, szóval mindazok, a kik hivatala vannak példával előljárni a takarékosághoz, szorgalmához, a kik meg tudják mutatni, hogy apróbb kölcsönöket a két kéz szorgalmas munkájával, takarékosággal és józan életmódjának miképen lehet az anyagi gyarapodásra fordítani, a tömörültek itt saját czéljaik előmozdítására, a melyvel egyúttal a társadalom közvagyonosságát is előmozdítják és így nemzeti szempontokat is előmozdítanak. Fontos különösen most a hazai ipar pártolásának küszöbén ez, a mennyiben két kezük munkájából előtörök, tehetséges és józan iparosaink a jövő. A bank két évi munkássága alatt számos fiatal iparosnak tette lehetővé, hogy tehetségeit érvényesítse s apróbb kölcsönök egyszerű felhasználásával jövőjét megalapítsa. A bank a lefolyt évben megtöbbszörözött forgalmát s mint részvénytársaság a jövőre még, hathatósabban kívánja szolgálni ügyeket. Ezután dr. Kádár János vezérigazgató terjesztette elő a jelenlévők előtt a bizottság jelentésének meghallgatása után dr. Pap József jog tanácsos által előadott javaslatot a részvény társasággá való átalakításra nézve elfogadták. Megbízták az igazgató-ságot, hogy az üzletreszek részvényekre átírása s százezer korona erejéig 50 koronás részvényekre aláríásokat és befizetéseket gyűjtőn s az átmeneti intézkedésekre nézve egy r. k. közgyűlés elé javaslatot tegyen. Előnk indíványára köszönetet szavaznak dr. Kádár János vezérigazgatóknak Fábrián vezérigazgató helyettesnek, dr. Pap Józsefnek és az igazgató-ságnak kik az ügyeket pedáns pontossággal és odaadással vezetik. Megköszönték az igazgató-ságnak is gondos munkásságát, mely önzetlenül, minden dől nélkül teljesíti évek óta, a legnagyobb körültekintéssel feladatát. A gyűlést az elnök buzdító és lelkesítő szavakkal zárta be.

— **Nagyszabású hangverseny.** Schuman R. „Eden és Peri“ című hatalmas oratoriumának bemutatására készült jelenleg a kolozsvári zeneconservatorium.

A szöveg Moore Tamás „Lalla Rookh“ című költeményéből van merítve s a zene-mű a nagy német mester legkiválóbb alkotása. Az egész mű — melynek részletes ismertetését hozni fogjuk — 26 terjedelmes számból áll. Ezek mindenike tele van zenei szépségekkel, de rendkívüli nehézségekkel is. Megható közvetlenséggel van zeneileg tolmácsolva az égből származó Peri kesergése, vágyódása és öröme.

A szülő részeket: Dr. Szöllösy Attiláné urnő, Udvardy Emilia k. a., Mezei Mihály és Dörschlag Konrád urak látják el. A női karban az intézet növendékei kivül a város műkedvelői közül számosan vesznek részt. Közre működik az egyetemi dalgyűjtés is. Az egész vegyes kar 90—100 tagból fog állani.

A zenekarban az intézeti vonós zenekar mellett az 51-ik gyalog ezred és a honvéd zenekar fog működni (67—70) ember. A hangverseny e hó 25-ikére van tervezve.

Az összpörbák már szorgalmasan folynak s már ezekből kiindulva jelezhetjük, hogy egy ilyen minden tekintetben nagyszabású zenei produktio, melyet Kolozsvárt csak nagy ritkán lehet hallani, — méltó lesz a kolozsvár műterét s minden lelkesítő közönségének általános érdeklődésére.

— **Lakoma.** Tordáról írják, hogy a volt és az új főkapitány tisztelőre a függetlenségi és 48-as pártkör lakomát rendezett, a melyen a város legtekintélyesebb polgárai közül, mintegy 170-en jelentek meg. Az első felköszöntőt a város főjegyzője mondotta a volt főkapitányra.

A másodikik dr. Vertán Endre ügyvéd. A függetl., pártnak hazafias elnöke az új főkapitányra.

Beke Antal főkapitány meghatóan mondott köszönetet és Vertán Endre elnököt életi. Vertán Endre válaszlát az előtte szóló beszédjére s hangoztatta, hogy ne a „Jog, törvény és igazság“ hideg s-ál keresse a polgárság barátságát s jóindulatát, hanem igyekezzék őszinte jóindulatával, szeretetével közeledni, „akkor Torda város polgársága tudja kötelességét, amint a mai nap is megmutatta, hogy a mit akar ki is viszi.

— **A tordai függetlenségi párt zászlója.** A tordai függetlenségi és 48-as pártkör zászlóalapot létesít. A kibocsátott gyűjtőket aláírták Vertán elnök, Ambarboy Albert titkár, Lugasi Boldizsár jegyző.

— **Szent, Antal árvái** részére létesítendő gyermek menház javára márc. 13-án d. u. 6 órakor felolvasási estély lesz. Az estélyen ének szavalat és felolvasás lesz. Legérdekesebb lesz Heinrich Józsa felolvasása, melynek tárgya „Bocásáttok hozzám a kisdökeket.“ A felolvasáson részt vesz Majláth Gusztáv püspök is és e czélból az igazgató tanács gyűlését 13-án d. u. 3 órára tűzte ki.

— **Carmellini a színházban.** Carmellini, a kit Kolozsvárt, mint kitűnő művész ismerünk, tegnap és tegnappal a színházban tartott mutatványokat. A mutatványok, melyeket Uránia-színház néven hirdet a színpad, csillagászati körökből valók és így tanulságosak az ifjúságra nézve. A mutatványok nagyon tetszettek. Ma vot az utolsó nap.

— **A világ legnagyobb szabóműhelye.** Bámulatos az a gyorsaság, melylyel az angol katonákat a háború alkalmából föl-szerelik. Nehány nap elegendő arra, hogy egész hadtesteket menetképesse tegyenek. E hatalmas munkát egyetlen intézet a „Royal Army Clothing-Depot“ teljesíti Pimlico-ban, London egyik nyugati elővárosában. E katonai műhely a világ legnagyobb szabóműhelye. Nem kevesebb, mint 2000 munkás dol-

gozik benne állandóan. A két sorban álló kétemeletes épületek hossza összesen 600 lábat tesz ki. A főmunkaterem 260 láb hosszú 40 láb széles és 70 láb magas. Nem kevesebb, mint 58 varrógép zakatol benne, mind egyik mellett 8 kézimunkás-nő dolgozik. Ezenkívül 188 gép van felállítva a vastagabb szövetek varrására. Az összes gépeket természetesen gőzerő hozza mozgásba. Átlag hetenkint 11.000 kabátot készítenek el a műhelyben. A munkások keresménye, ha az üzem egész évig tart, 1200 koronára rug fejenkint.

— **A postabélyegegyezmény megszüntetése.** A londoni postagazgatóság érdekes újítás tanulmányozásával foglalkozik. Meg akarja szüntetni a leveleknek bélyeggel való leragasztását. Helyette minden postahivatali automatákat állítana fel, a melyek az illető pénzdarab bedobása után valami jelet nyomnak a levél sarkára. Ilyen automatákat aztán bérbe adna a nagyobb kereskedőházaknak, a kik ezzel a módszerrel időt takarítanak meg, sőt pénzt is, mert nem kellene nagyobb összegért előre vásárolnia a bélyegeket. Nem volna tehát több kamatvesztésük.

— **Az influenza csodaeorvosa.** A francia parlamentnek nincsen mostanában ünnepelebb tagja Borne képviselő, a ki különben orvos. Szörnyű módon pusztít az idén Franciaországban az influenza s ez a kellemetlen nyavalya alapos gálitást okozott a képviselőházban is. Rendre leszédte lábukról a képviselőket s nem egyszer okozott vele súlyos gondot a kormány-nak, hogyan teremtesse elő a szavazáshoz szükséges többséget, a mikor a pártívek otthon fekszik az ágynak. A legválságosabb pillanatban lépett akciójába Borne doktor. Van neki valami radikális kurája, a mely csatlhatatlan hatású. Kigyógyította bajából előbb a teremszolgát, aztán pedig sorra kezelte képviselőtársait s megszabadította őket is a nyavalyától. Időközben híre ment csodaterápiájának, azért hát Waldeck-Rousseau a miniszterelnök is rábízta magát. Makacs influenzájából, a mely hetek óta gyötörte a kegyelmes urat, néhány nap alatt kigyógyította. A miniszterelnök példáját követve a köztársaság elnöke, Loubet Emil is. Meghívta őt Borne-t s a csodakura ezuttal is megtette a magáét. Ezekért együtvéve, egy külön-külön Borne a legérdekesebb alakja ma a francia parlamentnek. Érdekesebb a derék Grener-nél is, a ki azelőtt Borne kerületét képviselte, s kinek az volt tudvalevőleg a nevezetessége, hogy mohamedán hitű volt, török bugyogóban és turbánban járt s a nagy nyilvánosság előtt mosta meg lábát imádkozás előtt és után a Szajna partján.

— **Ebéd tányér nélkül.** Oppenheim báró igazán szecessziós ebédet adott a napokban, Kairóban. Mintegy hatvan előkelő vendéget hívott meg, a kik mind kifogástalan európai szalon-toalettben jelentek meg. Terítve apró asztalakra volt. Mikor a vendégek elhelyezkedtek, minden asztalka mögé egy selyembe öltözött arab állott ezüst mosdókkal. Az ebéd kézmosással kezdődött. Aztán felhordták az ételeket, de se tányért, se evőeszközt nem adtak hozzá. A levest kiki a magával hozott kanállal kanalazta ki a közös tálból, a benne levő csirke aprólékot azonban már az újjával kellett kihálasztania. A báránytöltött már nehezebb volt kezelni felaprózni, hanem azért ez is sikerült s végre a társaság annyira beletalálta magát az ebéd mulatságos erdetiségébe, hogy a salátánál, becsinálnál s a többi 16 fogásnál többé nem igen gondolkozott azon, hogy hogyan költse el. A háziur, asztaltól asztalhoz ment s mindenütt egy falatot evett az egyes ételekből.

— **Meddig tart a nő szépség.** Az éltesebb nők vigaszára legyen mondván, a nő szépség ugyiszlóvan az egész életet át tart. Érik napról-napra, mert a nő szépségét épügy, mint a férfiakét, az érettebb szempontjából kell megítélni. Nincs semmi értelme annak az állításnak, hogy a negyven éves szépség kevésbé vonzó, mint a tizenhat éves fiatal leány sarjzódó bái. Amíg a nők a természet törvényeivel összhangban élnek, minden kornak megvan a maga vonzereje. Tetőpontjához a szépség csak a 35 vagy 50 éves korban közeledik. Szép Heléna 48 éves volt, amikor Trójába megérkezett, Aspasia csak 37 éves korában lett Prikles barátja és még azután is sokáig híres szépség volt. Kleopatra jóval túl volt a harminczon, amikor Antoniuszal találkozott. Póitieri Diana 36 éves volt, amikor II. Henrik szívet meghodította és a félannyi idős király hozzája állandóan hú maradt. Ausztári Annát 38 éves korában Európa legszebb asszonyának mondták. De Maintenant asszony XIV. Lajossal 43 éves korában ismerkedett meg. Mars kisasszony, a híres színésznő, 45 éves korában, mme Récamier pedig 35 éves korától 55 éves koráig volt a legszebb. A legigazibb és legerősebb szerelmet nem mindig a husz éves szerelmek gerjesztik. Az éretlen korban a legnagyobb szépség sem jut érvényre, mert a szépséget nemcsak a formás vonások és a friss arcszín tesz ki — ezzel az életlen viaszabaként rendelkeznek. Az ifjúság harmatos, rózsás arcszínre a természet pompás ajándéka, de az asszonyi szépség 30 és 40 év közt legtöbb esetben a legnagyobb.

— **A világ börtörmérese 1899-ben.** A börtörmelés mind nagyobb tért hódít a tengerentúli államokban és különösen Dél-Amerikában. Az európai produkcióival szemben ugyan még a tengerentúli államok nagyon is háttérben vannak, de azért jó lesz megfontolni legközelebb a vám-és kereskedelmi szerződéseket kötésekor minő koncessziókat kérnek tőlünk a tengerentúli államok. Amerikában, Argentiniában, Chiliben és Peruban rohamosan fejlődik a szőlőszet, de már Brazília is felkarolta a borászatot, sőt Afrika is mindinkább terjeszti ezt az ágat ugyanígyra, hogy idővel már az ottani olcsó produkció kétségtelenül érezetn fogja befolyását az európai és így a magyarországi borkonjunkturákra is. A múlt évben a tengerentúli államokban több mint 18 millió hektoliter bor termett (5 év előtt 13 millió); Európában pedig 125—130 millió hektoliter; így tehát 10 év alatt a

tengerentúli részekben elérheti a borprodukció már a 35—40 millió hektolitert és ez bizonyára számot is fog tenni az európai piacok borforgalmában.

— **Spanyol osondólet.** Madridból írják: Bargasban az „El Eco Bargasés“ című klerikális lap márczius elsőjén kelt számában támadást intéz a burgasi kaszinó s a város előkelő társadalma ellen és azzal vádolja az uri hölgyeket, hogy a farsang utolján rendezett fényes jelméző-ünnepélyen skandalózan s a morállal homlok-egyenest ellenkező módon viselkedtek. A tüzes spanyol fiatalág frissiben elhatározta, hogy tüstént megtorolja a sértő cikket. Civilek, katonaszízek vegyest berohantak az Ecol szerkesztőségébe és nyomdájába, izzé-porrá törték, a mi kezük ügyébe esett s a kőziratokat darabokra szaggatták. Aztán nagy sívalkodással a karmeliták kolostora elé vonultak s zajosan követelték, hogy Bicente Juan paper, a ciklik írója, kövesse meg a burgasi nagyerődemű társadalmat. A páter szerencsére elutasított, mert különben meglinchelték volna. Az Eco Bargasés az említett ciklik közlése óta nem jelent meg s valószínű, hogy nem fog többé megjelenni.

— **Gyémántmunkások nyomora.** Amsterdamban már hetek óta nincs munkájuk a gyémántmunkásoknak. Oly kevés a földfogazandó anyag, hogy 1899 utolsó hetében 7500 munkás közül 3035, vagyis 40,5 százalék volt munka nélkül. Ez év első hetében némileg javult ez az állapot, a mennyiben csak 2823-nak van gyémánt munkások 38 százaléka nem volt munkája, de mindjárt a következő héten számuk ismét 3000-re emelkedett. A gyémántmunkások körében most bizottság alakult, a mely a munka nélkül való munkásoknak adományokat gyűjt. De a munkások egy része nem akar tudni segítségéről és mint nálunk itt tettek a munkanélküliek, tüntető sétákkal akarják fölkelteni a társadalom érdeklődését.

— **Hároméves zongora művész.** Madridban most egy csodagyermek lép föl nyilvános hangversenyeken, egy hároméves apróság, ki zongora elé ül és a billentyűket kalimpálja. A szegény kis bóbó apja kapitány volt a spanyol hadseregben, ki a legutóbbi háboruban elesett és özvegye, hogy éhen ne haljon, kiképezte a még beszélőni is alig tudó gyermeket zongora-művésznek. A spanyol közönség, melynek kegyetlen hajlamait a bikaviadalok is tanusítják, valósággal tombol, a mikor a csöppnyi művész a pódiumon megjelenik, a kapitány özvegye pedig, ki tegnap még a legsúlyosabb gondokkal küzdött, ma holnap házat vehet.

— **Ki akar nyerni?** Az osztályors-játék utolsó húzása már legközelebb lesz. Sorsjegyeket e húzásra még lehet kapni a Ludasi-féle d-hánytőzsdében, a városháza mellett.

— **Kiadó** a vashid mellett egy 22 holdas rét, gazdasági épületekkel stb. Értekezhetni az „Ellenzék“ szerkesztőségében.

— **Egy jó forgalmu helyen** Kovács műhely lakással április 1-jére kiadó, czim a kiadó hivatalban.

— **Egy használt,** de jókarban levő 8 lőreűj Clayton és Scuttleworth-féle gőzszéplő-készlet kedvező árban eladó. Hol: megmondja a szerkesztőség.

Mulatságok.

Virágbazár. A virágokban tegnap este is szép közönség jelent meg s a legkedélyesebb hangulatban mulatott a közönség és gyakorolta játékonyságát. A rendezőség által összeállított műsor művészi tökéletességgel folyt le s nagy gyönyörűséget szerzett a jelenlőknek. Mára és holnapra is nagy közönség készült részt venni a kellemes időtöltésben. Különösen érdekes lesz a holnapi jelmezes estély.

Pata, márczius hó.

Tulnyomólag román közönségünkben a hosszú farsangot mi is felhasználjuk. Az áll. iskola épületében estélyeket rendezünk. Volt felolvasás a nép oktatására, szavalás és ének sziv és filgyönyörködtetésére. El is értük a kívánt eredményt, mert nemcsak Árpád ivadéka, de a román lakosság is érdeklődött, sőt résztvettek román műkedvelők is, mint Albani Letitia k. a. s a helybeli gör. egy. tanító Comsa József, meg pedig szép sikerrel, különösen az előbbi hódított szabatos felolvasásával, mely egyszerűsággal szavaló képességét is érvényre juttatta. Érdek és tetszéskeltésben nem állott hátrább Szász Jolán k. a. ki lelkesedéssel szavalt a pompás énekel. Ezekhez méltán sorakozott Kis Marika k. a. kellemes szavalatával, a gyermekek énekára is dicséret a tanítót. Résztint közhazsnu, résztint mulatott dolgokat olvastak fel: Botha László, Kis Péter és Szász Sándor.

Mindig örömmel figyelem a magyar román összesimulást, ha valahol ilyet látok. Ezek az estélyek is közelebb hoztak egymáshoz.

Az eszme a Kis Péter ref. papé s Szász Sándor áll. tanítóé volt, a kivételben ez utóbbi az orozslánrészt, a kivételben ez utóbbi a modorával és a hagedűjével. De barátságos együttműködésre befoly Hodorneu Mihály gör. kath. lelkész és neje is, kik elég jóakarattal és műveltséggel bírnak arra, hogy feledjék és feledtessék a nemzetiség különbségeit. És ez jól van így, mert van nekünk a nélkül is elég bajunk a súlyos adókkal, itt már így váriáljuk az ismert dalt: A tulságos adók óta, Földmívelőnk bus a nóta. De csitt! Hisz ez farsangi tudósítás.

Nehogy pedig nagyözölőknek látszassunk, meg kell jegyeznem, hogy az egyik kolozsvári lapot rosszul értesítették, mert biz ide nem jöttek el a környék nagybirtokosai, az egy Toldi Horváth Rudolf gróftól kivéve, de az is falunkbeli. Csak magunk közt csináltuk.

Végül fel kell említenem, hogy alkalmilag némi adakozások is történtek iskolai szükségletekre, legfőkébb persze, említett grófnak járult. Adakoztak még: Hodorneu M. és neje, Pozsár Pompejus és neje, özv. Kiss Jánosné, Pitéfy Margit, Markovits Béla, Davidovics Regina, Kálmán Lajos, Botha László és neje, Comsa József, Szédlács József, Dani Gergely, Dani Sándor, Nagy György, Horváth Lajosné és X is adott, a mit lehetett. X.

Gyászrovat.

Nagy idők tanúja.

Szabadságharcunk egy hős lelkű bajnoka özv. Zilahy *Éltető Pálné* szül. Bőjtje Druzsianna halt meg e hó 8-án Maros-Járában. A 90 éves kort ért matrona azok közé tartozott, a kik a midőn a haza ego beborult, ott hagyták a békés családi tűzhelyt s csatásorba állva, a férfiakkal együtt küzdöttek a haza szabadságáért. Ő is beállt s mint honvédhuszár férje oldala mellett harcolt egész addig, a míg súlyosan megsebesülve, osztrák fogságba került, a hol hosszas ideig raboskodott. Sokszor emlegette azokat a dicső napokat. Bizony mi is emlegethetjük az ily lelkes hőnelvőket, mert a mi mai uri dármaink ily hazaszeretetre nem volnának képesek. Nyugodjék békében!

LEGUJABB.

Az „Ellenzék“ távirati, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.

Pártértekezlet.

Budapest, márc. 10.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as pártkör tegnap este *Kossuth* Ferencz elnökle alatt ülést tartott. A földmívelési költségvetés volt napirenden, a melyet Komjáthy Béla ismertetett kimerítően, alaposan. Többek hozzájárulása után őt bízták meg a költségvetés tárgyalására a párt részéről a felszólalással is. Szóba került az értekezlet után az Ugron-ügy is, Thaly Ferencz Ugron egyik segédjé is jelen volt a tanácskozáson, ez azonban pusztán magánbeszélgetés tárgya volt.

Magyar-román határjárás.

Budapest, márc. 10.

A Románia és Magyarország között létrejött egyezményből kifolyólag a román külügyminiszter és a hadügyminiszter legközelebb megnevezik képviselőiket, kik a magyar részről kinevezett biztosokkal május hó második felében bejárják majd a két ország közötti határt, melyet most véglegesen fognak megállapítani.

Kereskedelmi és iparmuseum.

Bpest, márc. 10.

Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter tudvalevőleg szélesebb alapokra fektette a kereskedelmi- és ipari museum hatáskörét, hogy a magyar termékek elhelyezését a Keleten az eddiginél sikeresebb módon közvetíthesse. E hivatásának megfelelően a museum képviselője most Bukarestben időzik és Fleva földmívelésügyi miniszterrel tárgyal vetőárpának szállítása iránt. A museum a budapesti tőzsdén jegyzett napár mellett ajánlja fel a szállítást. Mint jelentik, Fleva miniszter igen szívesen fogadta az ajánlatot, csak arra kérte a megbízottat, hogy írásban is adja be. A szállítás ügye márczius 14-én dűlőre jut.

Ugron—Bánffy párbaj.

Budapest, délelőtt 11 óra.

Az Ugron—Bánffy párbajról a rendőrség *megtévesztésére* hirdették a 10 órát. A párbaj 12 órakor lesz.

Budapest, márc. 10.

délután 1 óra.

A képviselőház folyósói ma mind megteltek.

A képviselők lázasan tárgyalták az Ugron—Bánffy párbajt, mert egyrészt azt hitte, hogy 10 órakor lesz.

Nagy feltűnést keltett, midőn 11 órakor megjelent a képviselőházban Ugron Gábor és egész közönyösen diskurálni kezdett barátjaival.

Félúzenkét órakor azonban ott hagyta barátait s segédeivel, Bethlen Bálint gróffal és Ivánka Oszkárral elhajtatták a József honvéd-lovasági lak-tanyába, a hová nemsokára br. Bánffy Dezső is megérkezett segédeivel Gajári Ödönnel és Dániel Gáborral.

A békítési kísérlet után a feleket felállították. **Kétszer löttek. Egyik sem talált.**

A felek nem békültek ki.

Bpest, márc. 10.

A párbaj színhelyére majdnem egyszerre érkeztek a felek.

A fegyvereket még tegnap lepecsételte a fegyver kovács.

A lépéseket gróf Bethlen Bálint mérte ki, az időt Gajári olvasta.

Az első lövés 10 percen belül egyszerre dördült el.

A golyók közvetlen fejük felett sivitottak el.

A második lövés szintén 10 másodpercen belül gyorsan egymásután történt.

Bánffy pisztolyának golyója Ugrontól **egy méternyire**, az Ugroné majdnem surolta a **Bánffy lapoczkáját**.

A felek a párbaj után nem békültek ki.

Midőn Ugron Gábor kijött a lak-tanyából, az összegyűlt néhány száz főnyi tömeg lelkesen megéljenzte.

Ugron a párbaj színhelyéről előbb haza hajtattott családját megnyugtlatni, onnan pedig nemsokára a képviselőházba ment.

Ugron—Fejérváry-ügy.

Budapest, márc. 10.

Ugron Gábor, a ki *Fejérváry* Géza honvédelmi minisztert a képviselőházban tett nyilatkozata miatt provokáltatta, de a miniszter a kihívást nem fogadta el — ma segédeihez a következő levelet intézte:

Nagyságos

Rakovszky István és *Thaly* Ferencz uraknak

Helyben.

Tegnap leveletek után és kapcsán bocsánatot kérek tőletek, hogy mint segédekkel küldöttelek el *Fejérváry* Géza báróhoz; de én akkor **vitész** tábornoknak véltem őt és csak most győződtem meg, hogy ő egy vén asszony.

Maradok köszönettel hivetek:

Ugron Gábor.

Hajóösszeütközés.

Páris, márc. 10.

Caley mellett „Couvier“ francia hajó összeütközött egy angol hajóval. Az angol tovább ment, a „Couvier“ elsüllyedt. A kapitány, a legénység és 37 ember belefulladt.

Országgyűlés.

Bpest, marez. 10.

A képviselőház mai ülésén letárgyalták a kereskedelmi tárczát.

A vasutasok adóját Pulszky előadó a bizottság ismert intenciója szerint ajánlotta.

Polónyi és Hegedüs felszólalásai után elfogadták.

Hétfőn kezdik a földmívelésügyi tárczát.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyerődemű közönséget értesíteni, hogy **Kolozsvárt, Kis-Szamos-utca 1. szám alatt (Tornavivoda mellett)** az egészen ujonnan épült

„ERZSÉBET“
gőz- és kádfürdőt

ezen a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg berendezett intézetet **Kaich Dániel** társammal bérbevevttük és azt **április hó elején** megnyitjuk.

Több nagyobb gyógy- és gőzfürdő intézetnél mint fürdőmester, úgy helyben a Diána-gőzfürdőnél is, pár éven át nőmmel együtt működöttünk s úgy teljes szakképzettségünknek fogva odatörekszünk, hogy a fürdőző közönség teljes meglegedését kiérdemeljük.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve Teljes tisztelettel
PINTÉR GUSZTÁV,
fürdő-mester.

Hatóságilag engedélyezett végkiarúsítás.

Üzletfelhagyás czéljából *Férfi-Szabó-üzletben* felhalmozott Bel- (Gráci-zipostó-gyárból), valamint külföldi *tavaszi-nyári- és téli-szövetkeimet* a beszerzési áron alul 20% engedmény mellett kiarúsítom.

Tekintettel, hogy a gypaju-kelme ára az idén 25%-al emelkedett, így mindenki *félárban* hozzá juthat.

Kolozsvárt,

Béni István,

férfi-szabó.

1—4. **Jókai-utca 13. sz.**

Osztálysorsjegyek

a

Hirdetések.

Sz. 2323—900. polg.

248. 1—3.

Hirdetmény.

A kolozsvári kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a magy. kir. államkincstárnak Béni István s neje Tomasovszky Anna férj. Hegedűs Józsefné és Zachariás Sarolta ellen a kolozsvári Ferencz József tudomány egyetemmel kapcsolatos Károlina országos kórház céljaira szükséges, s a kolozsvári 1. 5259. számú tjkönyvben A + 1 rend. 2345.1, 2346.1 hrsz. a. házastelek kert és udvar. — 2. 2767. sz. tjkönyvben A + 2. rend. 2345.2, és 2346.2 hrsz. a. udvar és kert, valamint 3. 1670. sz. tjkvben A + 1 rend. 2347, 2348 hrsz. a. emeletes kóházzal kiépített telek és kertből álló ingatlanokra vonatkozólag a kisajátítás kártalanítási eljárás az 1881. évi XLI. tcz. 46. §. és következő szakaszai értelmében elrendeltetvén, a tárgyalás megkezdésére, az egyezés megkísértésére ezen királyi törvényszék 16. sz. irodahelyiségébe **1900 évi március hó 22-ike reggeli 8 órája** tüzetett ki, — mikorra kisajátító fél, kisajátítást szenvedők a jelzalogos hitelezők s érdekelteken kívül bármint jogalapon s jogcímen ismeretlen igénylők a részükre kinevezett ügygondnok Sugár József ügyéd által képviselve meghívotnak oly figyelmeztetéssel, hogy elmaradásuk a kártalanítás feletti eljárást s érdemleges határozat hozatalát nem gátolja s e miatt igazolásnak helye nincs.

A kolozsvári kir. törvényszéktől 1900 márcz. hó 1-én.

Csiszér Károly

kir. tszéki bíró.

Sz. 279—1900.

249. 1—1

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törv. cz. 102. §-a értelmében ozenell közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszék 1899. évi 8695. számú végzése következtében dr. Isacu Aurél ügyvéd által képviselt Knoll Károly javára Fischer Vilmos ellen 800 kor. és járul. erejéig 1899. évi szeptember hó 12-én fogantatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 739 kor. 90 fillérre becsült következő ingóságok u. m.: különféle porcellán áruk nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a kolozsvár-városi kir. járásbíró 1899. évi V. I. 1264.4 sz. végzése folytán 160 kor. hátralék tökéletesítés és az eddigi és az ezutáni költségek erejéig Kolozsvárt, alperes üzletében — Belközép-utca 1. szám alatt — leendő eszközölésére **1900. évi Március hó 12-ik napjának délelőtti fél 10 órája** határidőül kitűzetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, — hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvény 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legfőbbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az előírt végrehajtandó ingóságokat mások is le és felül foglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1900 évi február hó 24. napján.

Ligeti József

kir. b. végrehajtó.

Eladó házastelek !!

Legjobb helyen, — mely áll 4 szobából és egy szatócstület helyiségből. Egy pálinka-korcsma helyiség, 2 konyha, 2 pinze és hozzátartozó épületekkel, az üzlet fennáll benne már 12 éve. Hidelve, Hidő-utoza 3. szám.

Értekezhetni lehet: **Hidelve uj-utoza 9. szám. Kovács József** urnál. 250. 1—1.

Uj! Nagy természettörténelmi és állatkiallítás! Uj!

Angol- és bur-háború!

Összekötte egy nagyon érdekes és a legkiválóbb művészek által festett műfestményekből álló képraktárral, továbbá a természet csodái **egy 6 lábú maoska, egy liba, egy ruza, egy tyuk, egy galamb 4—4 lábbal élve láthatók!**

Ezenkívül egy gazdag természettani gyűjtemény! Egy ujonnan felállított **lövölde**- és egy **hajó-hinta** áll a közönség rendelkezésére! A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri tisztelettel

251. 1—1.

A tulajdonos.

OKL. STABILL és LOKOMOBILL GÉPÉSZ!

ki a gazdasági gépek minden ágában jártas, **április 1-ére** vagy **15-ére** nagyobb gazdaságban, szeszgyár, gőzmalomban éves állást keres, esetleg jó cséplést is elvállal!

Szíves megkeresések a kiadóba kéretnek.

246. 1—2

ELADÓ HÁZ!

Az Óvártér 1. sz. alatt fekvő

ház eladó!!

Értekezhetni lehet **Bokros Béla** ügyvédnél Kolozsvárt, Unio-utca 10. szám. 241. 2—3.

Sürgőnyezim: Pollák Clauser Kolozsvárt.

POLLÁK és CLAUSER

KOLOZSVÁRT

Telefon sz. 104. vízvezeték csatornázás és szivattyú felszerelési vállalat

Kőfalsori-szappan-utca 4. és Postakert-utca 1. sz.

Vállalatunk körébe tartozik: **Városi, gazdasági és házi vízvezeték, köz- és magánfürdők, központi fűtések, szellőztetések, minden rendszerű closetek, vízelék, szőkókutak, tűz- és kerti loesoló-csapok, mindennemű szivattyúk felszerelése, városi csatornázások építése, magánházak csatornázása öntött vascsövekkel, elsőrendű kőgyag-csővekkel s szab. „Ziseller“ rendszerű saját gyártmányu czeмент-csővekkel, valamint közönséges beton-csővekkel, vagy helyszínen csőmőszölve, csőaknák készítése legjobb minőségű betonból.**

Minden e szakmába vágó munkálatok bárhol a vidéken is elvállaltatnak, ugyszintén javítások és átalakítások is.

162. (4—5.)

GYÁR-ELADÁS.

Brassóban a Lang H. Márton féle régi hírnevű posztógyár — gözerőre legjobban berendezett fonó- és mechan. szövő-gépekkel — melynek gyártmányai Magyarországon és egész keleten nagyon keresettek s több állami szállításokban részesül, — **azonnal jutányos árban eladó,**

továbbá a **hozzátartozó posztó-ványoló-ingatlan 2 vízerővel, teljesen berendezett ványoló-gépekkel és nagy kerttel.**

Megjegyzendő, hogy esetleg egy a gyár- ványoló, valamint a gyári berendezések egyenként is eladók.

Közelebbi felvilágosítás **Lang H. Márton** posztógyártulajdonosnál **Brassó.** 211. 3—3

Pártoljuk a hazai ipart!!!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy raktáromba megérkeztek a

Gácsi gyapjuszövet- és finom posztó-gyár

tavaszi gyártmányai.

Midőn ezen kitűnő hazai gyártmányt, a mely csak tiszta gyapjuból van készítve és ezáltal hivatva van a külföldi szöveteket teljesen **kiszorítani hazánkából** a nagyérdemű közönség pártfogásába ajánlani bátorodom, egyuttal kérem becses megrendelésükkel a **hazai ipart** nemcsak szóval, de tettel is pártfogolni.

Tisztelettel

Réti Sándor

férfi-szabó üzlete.

Kolozsvárt, belközép-utca 4. sz.

233. 2—6.

Sárga János ékszerész és órás Kolozsvárt,

Üzlet: Wesselényi Miklós-utca 11. sz. Műhely: Szép-utca.

Készít ékszereket a legszebb kivitelben.

Nagy raktár a legujabb- és legizlésesebb ékszerekből, ezüst-nemüekből, arany- és ezüst, acél órákból, valamint fali inga és ébresztő órákból.

Megvesz a teljes értékben arany és ezüstnemüket, vagy uj aruval becsérél.

Ékszer- és órajavítások pontosan jótállás mellett!

Képes nagy arjegyzék ingyen és bérmentve!

1122.50—100.

Az 1896-iki országos kiállítás alkalmával kitüntetve!!

LÉBER GYULA

= első erdélyi sodronyszövetfonat és szitaáru gyára =

Kolozsvárt, Torda-utca.

Olcso kerítések.

Ajánlja minden e szakmába vágó munkáit. Ugyint: kertek, erdők, vadaskertek, szőlők, sirhelyek stb. bekerítéséhez **gépfonásait**, pinze, padlás felső világossági, magtár és éleškamra ablakok rostélyzatát, majorsági udvarok sodrony-fonattal való bevonását, áthányó rosták, szén, koks, kavics, föld- és porond válogatáshoz, szikrafogó cséplő- és egyéb gépekhez, sodrony ágybetétek (matraczok).

Nemkülönböztetve zöldre festett légy-szövet, szelelő rosták, Backer-féle rosták és egyébféle használatra vas-, réz- és cin-szövetek, Kruppa sodrony szegélyzetek különféle mintákban, fakerebbe foglalt rosták, löher-szíták és szíták különféle csélokra igen erősen készítettnek és gyári árak szerint számíttatnak. Acél tükés sodrony kertek, erdők stb. bevonásához jutányos ártért fel is huzatik.

223. 1—80.

Képes árjegyzékkel bérmentve szívesen szolgálók!

Kiváló tisztelettel

LÉBER GYULA.

Festészeti tanfolyam!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség figyelmét felhívni, hogy helyben **Nagy-utoza 12a. sz. a. házban**

festészeti műtermet

nyitottam és egy a műtermemben, valamint családoknál a **festészet minden ágazatát oktatom.**

Megrendelésre: Arczkepek olajban, színes Taxtell, Aquarell krétarajz és Brommm-ezüst nagyításokat legközelebbi művészi kivitelben elvállalok. Külföldön szerzett tapasztalataim valamint a berlini cs. és kir. festészeti akadémia ugyszintén a **Schäffer Lette** urnó festészeti akadémiaján sikeresen végzett tanulmányaim kellő garantiát nyújtanak, hogy a nálam oktatásban részesülők minden tekintetben kellően kiképezetnek.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását, valamint **műtermem** megtekintését tisztelettel kéri

R. Liedtke Zelma

berlini akadémia festőművésznő

Nagy-utoza 12a., I. em.

242. 2—10.

Alapított 1823. Alapított 1823.

SCHERG VILMOS és TÁRSAINAK

brassói posztógyára

legmelegebben ajánlja kifogástalan minőségű gyártmányait, nevezetesen posztókat, divatszöveteket, felöltő és lodenkelmeket, egyenruha szöveteket, továbbá mindennemű szállítást kelmeket, törvényhatóságok, városok, papneveldék, tűzoltótestületek és egyéb intézetek számára, végül másnemű czikkeket mint: ágytakarókat, uri plaid-eket és mindenféle legelőnyösebben ismert ugynevezett

„Brassói szőnyegeket.“

Czikkeink kifogástalan és solid előállításuk folytán egy a belföldön mint a külföldön is legjobb hírnévnek örvendenek tartósságuk valamint színezésük tekintetében a leg-híresebb angol gyártmányokkal is versenyezhetnek.

Készítményeink hazánk legelőkelőbb posztókereskedéseiben beszerezhetők, csak kérjük határozottan „Scherg-féle brassói szövetet követelni.

Oly helyiségekre, hol szövetekből raktár még nem létezik, itteni gyári raktárunk mintákkal szívesen szolgál.

229. 1—6.

Diszokmány Komárom. — Aranyérem Pécs.

Petőfinek Vizaknán léte.

A mint a régiek története feljegyzette: hajdan hét város küzdött ama dicsőségért, hogy Kr. e. a 9-ik században élt ó-kori görög irodalom legnagyobb epikus költője Homér szülővárosának tartassék

A magyar nemzet büszkesége és legnagyobb lyrai költője, szabadságharcza láng-lelkű Tyrteusa Petőfi Sándornak is vizaknái szállása felderítése tekintetében éveken át ilyen eredménytelen küzdelem volt.

Azonban a csillag kezd a láthatáron feltűnni, a mely élvezet biztosan az illető lakházra!

Ugyanis, miután honi lapjaink hasábjain felhíva folytan sem sikerült célhoz jutnom, átgondolván azt, hogy sok nő igen élnék visszaemlékező tehetőségű bir, de tudván azt is, hogy Petőfi a nőknek, vagyis a mint ő mondani szokta: a „váscsoncselédeknek” nagy tisztelője volt s nekik mindenütt, a hol megfordulni, szépelegni szeretett; utána-jártam, — ha a távolban is — hogy Vizaknán 1849-ben a legelőkelőbb osztályból kik voltak a legszebb, legcsinosabb és szel-lemdusabb leányok, a kik most mint asszo-nyok még életben vannak; irtam nekik s felkértem tüzetes nyilatkozatátokra, kik zife-vek is voltak nyilatkozni. És pedig:

1. Tiszt. Reizner Mihály százsz pap leánya, Lotti (Melánkovics Antáné), ki akkor 17 éves csinos leány volt. Erzsébetvárosról f. évi febr. 4-én azt írta, hogy náluk szállásban csakis az öreg Adorján százados és tüzérrőgnagy fia, továbbá Müller, Timár és Popesku nevezetű őrnagyok voltak; Petőfi S. pedig az akkori sőbányai ellenőr Münsztermanéknál volt szállásban, de esténként Petőfi ellátogatott hozzájuk is, mivel többnyire náluk volt az összejűlés, a hol Kovács Sándor, Herépey K. ev. ref. lelkész és több tiszték is résztvettek és késő estig kártya mellett mulattak s boroztak. Petőfi anyá-nak egy verses könyvet is ígért emléké-re, a mit ugyan nem adhatott át, mert az ellen-ség már másnap megtámadta a magyar had-sereget és távoznok kellett.”

Reizner Lottinak ezen nyilatkozata téve-désen alapulónak mutatja azok állítását, a kik Petőfit atyja házánál szállásoltnak mondják. Atyjánál Reizner Mihálynál Petőfi tehát csak egyes összejöveteleken volt!

2. Székely József városi tanácsos leánya Ágnes (Barabás Nabert m. kir. sőbányahiv. ellenőrné) ki 1849-ben 20 éves volt, — veje Kovács Gyula p. ü. miniszteri tanácsos ur által tudatja Budapest febr. 6-án, „hogy Pe-tőfi Münstermann Frigyes akkori sőbányahiv. ellenőrnél volt szállva, ágyul szolgát részére egy diván, mely a nappali szobában állott. Boldogult néhai apósom (Barabás Nabert) gyakran emlegette anyósom előtt, mikor abba a házba költöztek: hogy ezen helyen volt a diván, melyen Petőfi aludt. Még vele volt beszállásolva egy őrnagy, kinek azonban anyó-som nevét nem tudja. Reirkeséknél, ha volt is mulatság, anyósom ott nem volt. Ott irt versőrl sem tud semmit. Azt beszélték ak-kor, hogy valamely mulatság volt. Egyik nap jött is két százados anyósoméhoz, hol ti-zen voltak elszállásolva (Balla Károly mi-nizetőr-százados, Jékely Imre főhadn., Rácz Miklós hadn., Kulni fiu, stb.) s hívták mulatni őket.

Petőfit illetőleg anyósom nem tud töb-bet. — Én azonban, mint gyermek hallottam említeni: hogy a lányok elemekett Tímárék-hoz s ott beszélgettek: „hogy mennyire óhaj-tanak látni Petőfit!” A szomszéd szobában volt Petőfi. Hihetőleg meghallotta azt. Át-ment abba a szobába, hol a lányok voltak, gyorsan sarkon fordult, mintha jobbról-balról megakart volna mutatni magát, — s ezzel egy szó nélkül vissza ment. Petőfi, mint had-ség, a Tímáréknál szállásban levő Bemnél többször fordult meg.

3 Szemeriai Szász János országgy. kö-vetnek ügyes, magasmiveltésű szelleműs leánya Augusztia (pénzügyminiszteri ta-ácsos Turóczy Adolfné Budapestén), ki akkor 16 éves volt, (testvére Polyxeniával, ki mint jeles költőnő Iduna néven volt országszerle tisztelt), Vizaknán közkedveltségben volt, — írja febr. 20-án hozzám intézett igen szép levelében: „Emlékszem, hogy a midőn 1849. év telén a magyar hősök Bem tábornok ve-zetésével Vizaknára jöttek, a tábornok a pia-czon, néhai Timár József nagybátyámnál lett elszállásolva, — míg a tábor törzsisztjei az ő közelében a piac közl. — Timár bátyámnak volt két kedves és mivelt leánya. Nagyon természetes tehát, hogy nővérem és én mint rokon gyermekek e néhány napot, a mit a magyar sereg Vizaknán töltött, fol-ytonosan Timár bátyámnál, a dalás magyar vitézek között töltöttük el. Itt ismerkedtem meg én személyesen hazánk nagy költőjével. És midőn a végzetes s nagyon szomorú em-léki harcra Petőfi eltávozott, bucsúszákor meleg honleányi szeretettel szorítottam vele kezét.

Jól sejtette tehát Főtisztelendő Ur, mi-szerint én bizonyára emlékszem arra, hogy hol lakott Petőfy azon néhány nap alatt, a mit életéből közöttünk Vizaknán töltött! A Timár bácsi akkori háza egy emeletes volt és a míg a földszintet egészen a tábornok birta, addig a család az emeletet lakta. És onnét az ablakból lestük mi lányok s vártuk a délelőz katonás Petőfit, a ki készint szemben lakott a Timár bácsi házával, a patikát ma-gában foglaló épületnek piacfelőli részének néhai Ferenc József anyai nagybátyám fe-lőli utolsó 12 ablakos szobájában. Míg néhai Reizner Mihály evangélikus kaplányának a Ti-már bácsi házával egészen szembe a kishí-don túl levő vörösré mázolt egy emeletes és fatonáczezdett körözött házában törzsiszték voltak elszállásolva. Ugy szintén néhai Müns-termann Frigyes sóhivatali ellenőr kedves rokonomnál is. És ezen körülményből származott az a föltevés, miszerint Petőfi ott

lett volna elszállásolva, mivel sokat tartóz-kodott ott a bajtársaknál.

Továbbá, hogy irt-e Petőfi a boldog emlékezteti kedves jó Herepey bácsi kérésére emlékeztet a vizaknaiaknak, arra én nem em-lékszem; de azt igen is jól tudom, mert az édes atyámtól hallottam, a ki maga is jelen volt épen Reizner Mihály urnál, a midőn a tisztékkel együtt borozgattak, Petőfi humo-ral emelte föl poharát és kocizott — mi-ként ő mondá — a kalvinista páterrel.

Ez Főtisztelendő ur, minden tudásom a nagy költő vizaknai tartózkodásáról! Mert hiszen, az olyan gyermekleány, mint a minő én akkor voltam, nem figyeli meg az esemé-nyeket; nem gondol azon dolgokra, a me-lyekre hivatta vannak a jövő történelem lap-jaira foljegyezteni; csak a jelennek él, a pillanat hatását ismeri, a mely hatást aztán a muló idő évről évre mindég sűrűbbre váló fáttyallal takar be!”

A közlött nyilatkozatokat szem előtt tartva, de tekintetbe véve Csutak Kálmán honv. ezredesnek Konstantinápolyból 1880. ápr. 19 én hozzám intézett levelében Pe-tőfinek febr. 3-án délután Csutakhoz (ki a pa-tikához volt szállva) intézett ezen szavait is: „Bajtárs Kálmán: ma estére itt lesz nálunk a vacsora, stb.” Lehet azt állítani, hogy Pe-tőfi szállása csakugyan a palikában azon szo-bában volt, a melyben Thuróczy p. ü. mi-niszteri tanácsosné mondja. A hol én is Pe-tőfit ezélt husz évvel kiadott „Az 1848—49-iki szabadságharcz alatti események Vizaknán” című művem 132. és 140. lapjain szállásban lenni állítottam!

Azonban, ezen ügy végleges eldöntése, a hazatérő Czetiz tábornok kikérendő nyilat-kozatától tétetik függővé Veres János honv. főhadnagynak a „Vasárnapi Újság” 1896-ik évf. 50-ik számában kiadott naplójában fel-hozottak miatt.

Minden város s község, a hol a nagy költő időzött, minden család, a hol bár a legrövidebb ideig is tartózkodott, büszke arra, hogy szentelye küszöbét oly nagy szellem taposata; s emléktáblával rökiüti meg a reá nézve annyira megtisztelő eseményt. Ősi és igen szép multtal bíró Vizakna városának többszörösön oka van büszkének lenni erre. Hisz a magyar nemzet világhírű költője az annyira emlékeztetes szabadságharcz alatt tartózkodott 3 és fél napig kebelében; ott, a mint sokan beszélk, rendkívüleg igen jól találta magát; onnan febr. 3-án történelmi nevezetességű igen szép levelet is irt Deb-reczenbe a „Közöny”-nek (olv. 23 sz.); ott egy vendég alkalmával némelyek állítása szerint még emléke-versest is rögtönzött; s annak határain a febr. 4-ki véres csatában dicső és hőiesen küzdött, a mint erről történet szerint is megemlékeznek.

Emlék-táblával megőrkíteni törekszik Vizakna azon házat, a hol szállásolva volt, részint azért, hogy egykori drága vendége iránti kegyeletes tisztelete és halálját ily mó-don is nyilvánítsa; részint pedig azért, hogy az emléktábla meg a legkésőbbi nemzedéket is emlékeztesse a nagy költőre, s azon ma-gasztos eszmékre, a melyekért ő nemesak szellemi fegyverrel, hanem kardjával is oly lelkesülten küzdött s oly dicsően vezetett el a csatátérén!

Szentkatolnai Bakó Endre.

Levél a vidékről.

Nagy-Borosnyó, márcz. 6.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Január elején egy rövid hirben becses lapjában megemlítették, hogy községünkben a téli estéken fillérestélyeket rendezünk. Az estélyek meg voltak tartva, a farsang eltelt s én e tárgyról többé nem irtam. Szándé-kosan tartózkodtam, nehogy szerény törek-vésünk nagyolásnak tűnjék fel s csekély-ségünk sokszor vegye igénybe lapunk hasá-bjait, mert bizony községünk kicsiny része még csak „Erdélyünk”-nek is. Az volt ter-vem, hogy mikor utolsó, téli mulatságunk is lejár, márczius 15. megünneplésével, akkor beszámolok az erkölcsi és anyagi eredmé-nyről, mely szerény várakozásaimat jóval felülmúlta s mely elért siker az „Ellenzék” által indított iparvédő mozgalomnak kö-zönhető.

Tervemtől, a későbbi együttes leszámolásól el kellett térnem, mert egy régi jó barátom nemrég kérdést intézett hozzám: mi lett fillérestélyeinkkel, melyekről az „El-len-zék”-ben említést tettem? Tartozom vele szemben, mivel éveken keresztül kísérletez-tünk hazafias érdekekben a hazarész másik felében s a minden legrányibb hazafias mozgalom iránt érdeklődő olvasóval szem-ben is a mozgalom lefolyása eredményéről beszámolni, hogy megnyugtassam: már most nemesak elindultunk, de ki is tartottunk a kitűzött célban; a mi társadalmi tömörülés, erők összehozása, majd nemes cézók el-érése s mindenek felett egységes társadalmi élet megteremtése s ezek által a köznek szolgálata volt, a mint ezt első fillérestélyün-kön tartott s vármegyénk közlönyében meg-jelent felolvasásomban jeleztem.

A kitűzött cél el van érve: a társa-dalmi tömörítés létrejött, pedig ez itt is oly nehéz alakulás, mint bárhol rangkörös szép hazánkban, mert az 1848. előtti osztály-különbség nemesak köznyelven s közszóká-sokban, de köztintzéményekben is fennáll maig is.

E különbséget köznyelven e négy szó tartja fenn: nemesek, huszárok, gyalogok és urbéreszek, e különbséget ápolták az osztályok külön időtöltése, mulatsága s még sokáig nem hagyják elmulni az osztályok szerinti gyűlésezések, főleg erdőgazdasági ügyekben. E különbség néhely székelyföldi faluban még az Istenházában is érvényesülni akar.

Elismeréssel hangsúlyozom, hogy szép

nagyközségünkben a *társadalmi tömörülést* még eddig nem akadályozta meg semmimem.

És így sikerülhetett az erők összeho-zása is. Estélyeinkben sokan szerepeltek kü-lönböző társadalmi állásokból s még többen fognak márczius 15-ikén tartandó, szép re-ménnyel biztató „*hazafias ünnepélyünkön*”. Őt fillérestély s egy nagy álarcos bál gazdag műsora meggyőzhetett mindenkit, ki a közérdeket szíven viseli, hogy erkölcsi és szellemi kár lett volna, ha a felhasználni, igénybe vett erők pangtak volna a téli esték unalmaiban, holott így a tétlenségtől irtózott, mintegy 60-on kellemes elfoglaltságot talál-tak a téli munkaszünet alatt — a mulatsá-goktól eltekintve — a márcz. 15-iki nagy ünnepélyre való szorgalmas előkészületben.

A nemes cézók elérése sem fog elma-radni. Legnemesebb céljaink egyike: *pár-toljuk a hazai ipart! s ez uton szolgál-junk a köznek, a hazának* Ez volt első felolvasásom főtárgya és szervezkedésünk fő-célja, mely mellett a társadalmi tömörülés, erők összehozása stb. mellék cézók és kö-zők. A fő cél érdekében begyűlt filléreink-ből készséggel juttattunk nemsokára, köz-in-izetésekre, s kiváló embereink emlékének meg-örökítésére, hogy mi is vigyünk egy-egy por-szemet azoknak emlékéhez. kik példájokkal mindörökké tanításnak: **miként kell a ha-zának szolgálni.**

Egységes társadalmi élet megteremtése is el lesz érve ez uton, mert szellemi erők szerepelnek, fillérestélyeinken s a kik hódol-nak a szépnak, jónak, igaznak, azok az anyagi mérlegetelést kerülők s minden osztálykülönb-ségen tültekintenek.

Egységes társadalmi élet! Nem adom fel e jelszómot most sem, habár sok kelle-metlenségem volt, mióta meggyőződtem en-nek hazánkban feltétlenül szükséges, immár égető voltláról s megkísérlettem szerény te-hetséggel, *de jó indulat*al, ott, hol a Gond-viselés elrendelése szerint munkálkodnom kell, felépítési munkáját.

Értem ez alatt azt, hogy mulatságaink és ünnepélyeink együttesek, közösek legyenek, mint a templomi isteni tisztelet; ne le-gyen azokból kizárva senki, ki becsületes-sége, szorgalmánál fogva hivatottnak érzi ma-gát azokban megjelenni, ki e szent háza egy, osztatlan, magyar nemzeti jellegéhez keze vagy esze munkájával bár egy parányt vinni kész szívvel rendelkezik.

Fillérestélyeink által előkészítve közön-ségünk már készen várja az „Erdélyrészi iparpártoló szövetezet” végleges szervezke-dését, hogy alapszabályai irányítása mellett mi is egyesületilek szervezkedjünk.

Az „Ellenzék” békés, de lelkes csata-kiáltása: *Pártoljuk a hazai ipart!* egyesíteni vágyó sereg szívét dobogtatja itt, csak le-gyen már szabály, mely megjelölí a teendő-ket s utasítást ad a *mikéntre*.

Fillérestélyeink tárgyai és szereplőiről nem irtok hosszasan; nagy változatosság nem volt, de még sem hiányzott az élénk-ség. Felolvasások, szavalat, füvola, cimba-lom, hegedű, ének, magánbeszéd (ha úgy tetszik: monolog) nyújtottak szerény kívá-nalmainknak megfelelő tárgyat mindig, sze-replőink pedig igényeinknek kielégítették.

A műsort mindig táncz követte, mely csak 12 óráig tartott rendszeren. A ki a né-pet nemosen szórakoztatja, úgy hallottam, vagy olvastam, helyesen cselekszik.

Mi, többen összeállva, megkísérlettük ezt és pedig *erkölcsi szempontból* — mint a fentiekből kitűnik — *sikeresen, anyagi tekin-telben*, mint később pár hét múlva bebizonyítom, eredményesen.

Kérdőző jó barátomnak s a legkisebb iránt is érdeklődő hazafias olvasónak szíves válaszul s megnyugtatólú legyen e székely *vidéki levél!*

Ince Lajos,
lelkész.

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!

Emlékezzünk a régiekről. . .

Szer'e a hazában elhaugzott a jelszó: „Pártoljuk a hazai ipart és termelést!” mert csak ez esetben lehet a magyarok népe boldog és gazdag. Illó dolog ez alkalommal a hálás kegyelet adóját leróni azon nagyok iránt, kik először fújták meg e riadót.

A 40 es évek reform mozgalmak kezd-ték először pengetni e kérdést, melynek igaz-ságát belátva a nemzet, csakhamar hatalmas társadalmi actiót indított érdekében.

Már 1844. okt. 6-án megalakul a „Véd-egylet”, melynek célja a hazai ipart pár-tolása.

Mennyi jóindulat, mennyi naiv lelkesé-dés volt e felemelő mozgalomban!

Mindenki tagja lehetett az egyletnek, ki lekötölezte magát, hogy hat éven át fizet egy-egy huszast és honi készítményekből szerzi be szükségleteit.

A védegylet elnöke gróf Batthányi Kázmér, alelnöke gróf Teleky László, igazgatója pedig Kossuth Lajos lett, ki az egylet érdekében egy folyóiratot is indít „Hetilap” czímen.

A lelkesedés honi iparunk iránt, mint a futó tűz, csakhamar bejárja az egész országot s mindenütt szíves visszhangra talál. Nemsokára már 158 fiúkosztályt találunk, mintegy 500,000 taggal.

A lelkesedés nőtlen nő!

A Kisfaludy által megénekelt szép za-latnai menyecskék és leányok a sümeig gyár-ban szőtt ruhát hordanak.

Kopácsy, a nagy hercezeprimás, a nagy-

szombati növendék papok részére ott hely-ben készített el a 700 rőf posztó szükség-lelet.

A fővárosi nők egyszerű hazai karton-ból varrják izléses öltözetüket, míg férfiai-nkon gacsi posztóból készült atilla feszül.

Beteljesültek hát Kossuthnak ama pró-fétai szavai, hogy „nekünk csak a külföldies-kedés szenvedélyéből kell kivetköznünk és követnünk azt a példát, melyet e honban már sok jelesek és köztük különösen gróf Batthányiné, azon magasztos honleány is adott, ki egyletünk elnökének napjait boldo-gítja.”

Valóban e nemes versenyben Batthányi és Károlyi grófnők, mint „hajnalsugárral testvér-csillagok” ragyogtak elől.

Még a nagy demokrata Petőfi is meg-zendíti lantját, mert úgy mond:

„Hallottam édes ajkai zenéjét.

Hallottam őket halkan mondani,

Mit tetteik rég fenszóval beszélnek,

Hogy ők a honnak hű leányai.”

S midőn a rendek a felosztaltott pozso-nyi országgyűlés után visszatértek ős Buda-falai közé, a lelkesült ifjuság fátylász zené-vel tisztelte meg a két grófnőt.

Az ifjuság vezére Vay Dániel volt. Először a hatvani utcában emelkedő Bat-thányi palota elé mentek, majd innen a Károlyiak főuri kastélyához.

A két ünnepelt grófnő szíves szavak-kal köszöntö meg a megtiszteltetést. Sőt Károlyi grófnő 3 kis tündérceru gyermekét e szavakkal mutatta be az erkélyről az öröm-től ujjongó népek: „Igyekezní fogok, hogy keblük legszebb gyöngyét, jellemük és lelki-leitük fővonását a nemes tettekben nyilatkozó honszeretet legyen.” E nemes hölgyek fel-emelő példáját követi most Hegedűs Sándorné. Adja Isten, hogy sikere legyen szép tőrekvéseinek. Mert igaza volt Könyves Tóth Kálmánnak, midőn azt írta:

„Kár, valóban nagy kár, hogy nemze-tünk e lelkesedés nem tarthatott sokáig.”

De most ujra fellobogott a láng, fel-téhat, mindnyájan szítsuk a tüzet, a hon-szerelem tüztét. Merítsünk erőt a mult küz-delmeiből s ez adjon kitartó erőt a jövő kétes napjaiban,

Oravecz Ödön.

IRODALOM.

A Föltámadás. Regény 2 kötetben írta: *Tolstoj Leó gróf.* A himeves orosz szerzőnek ezen legheirisebb regénye valóságos lázba hozta megjelenésekor az orosz közönséget, de nem is csodáljuk a közönség lázas érdeklődését, mert valóban a Föltámadás-nál megrendítőbb hatású művet a legujabb korban egy irodalom sem mu-tathat fel. Ezen világhírű regényt veszi most a közönség jó magyar fordításban.

A romlottság mai fertőjében elmerült társadalomnak végőrája ütött. Vagy visszatér a kezdet kezdeteire, hogy büneiért vezekeljen, vagy el kell pusztulnia.

Föltámadás, jöjj el, a megvénhedt, korhad-t oszlopokat döntsd ki, alakítsd ujja a társadalmi rendszert! Íme Tolstoj hitvallása, melyet uj regényében, minden munkája közt a leghatalmasabb alkotásban, hirdet. A melybe vágó elme, mely olyan borzalmas megvilágításban látja az embert és az emberek sokaságából alakult társadalmat: ezeket a tanokat egy nagyszerű történet keretében szövi. Egy szép fiatal lányt, „Maszlova Katusát, gyilkosság gyanuja miatt törvény elé idéznek. Az esküdtészek, bár semmi sem bizonyít a vád igaz volta mellett és a lány egész viselkedése is az ártatlansá vall: elítéli Szibériába való száműzésre. Katusa, mikor a törvény elé állították, lelkeben tiszta volt, de teste már a bűné. Az, aki ide sodorta, Nechudoff, maga is az esküdték közt van, de nincs elegendő lelki ereje hozzá, hogy van, de nincs elegendő lelki ereje hozzá, hogy nyíltan a lány védelmére keljen. Mikor aztán tudatára ébred a lány sorsának, iszonyu lelki furdalásai támadnak. Hibáját jóvá is akarná teni azzal, hogy Katusát nőül veszi, de már késő. Minden fáradozása, hogy az ítéletet megváltoztas-sák, kárba vész. Vegre is elkíséri a leányt szomoru útjára.

De mi mindent ösmertünk meg addig, míg a történetnek a végére jutunk! A törvényszéki tárgyalás maga a leghatalmasabb szatíra, melyet valaha megírtak. A törvényszék elnökét nagyon kevésbé érdekli a vádlott védekezése, mikor ő egy nevelőtől kapott delutánra találkozt és oda siet, a tárgyalásnak tehát mielőbb véget kell ér-nie. Az egyik bíró, mert a feleségével összetűzött, sőtét szímben látja ma a világot. A másikat örökös gyomorhaja teszi fásultt minden iránt. Az ügyész csak azért tart dörgedelmes vádló beszédet, hogy okvetlen elítéljék a vádlottat, mert ezzel ő emelkedik. Az ügyvédek, az esküdték, micsoda nyomorult, kicsiny alakok ahhoz, hogy emberek sorsát intézzék! És a többi alakja a regények: Mihajlovics Ivan exminiszter, akinek „megingathatlan elvei” akként módosulnak, amint haszna vagy kára van belőle. A lengyel kormányzó, a hamis tanokat hirdető papok, szóval mind, mind a mai társadalomból azok, akiknek a kezébe ezernyi ezrek sorsa van életve. Hamis-ság, kápmutatás, önzés mindenütt, mindenütt. El kell jönni a föltámadásnak, mely kiforgassa sa-kaiból a régi társadalmat, hogy helyén megúj-hodva, ereje fényében keljen az új. Az Evange-lium igével fejezi be Tolstoj a regényt: Keres-sétek Istennek birodalmát és ő igazságát, a többi pedig osztályrészetekül jut.

Nagy, hatalmas alkotás, a század egyik legnagyobb írójának mélységes bölcselmű hitval-lása

Tolstoj munkáját a Pallas igen izléses ké-pes borítékkal, mely a regény hősnőjét ábrázolja, látta el és a töle megszokott eleganciával állí-totta ki. Ára a két vaskos kötetnek 5 korona.

Jótékony-ság.

Az ev. ref. kollegium diák bálja alkal-mából a következők voltak szívesek adomá-nyakkal a kollegium jótékony alapjait nö-velni:

Karácsoni Sándor 30 kor. br. Bánffy Ernő, gr. Bethlen Ödön, Szacsavay Sándor 20-20 kor. Fodor Ferencz, Kun Bernat 13 13 kor. Gombos Ferencz 8 kor. Biró Sándor, özv. Mendel Józsefné, Péterfi Zsigmond, Szántó Bertalan 7 7 kor. Fleischel Izso, Ismeretlen, Kovács Dező 6 6 kor. Patkós Bálint, Spánier Vince 5-5 kor. Antal Gyula, Dr. Bartha János, Feszty Antalné, Hóry Béla, Klupathy Antal, Kondász Ferencz, Marczin-kiewicz Ignác, özv. Müller Albertné. Nagy Béla, dr. Nyerges Zsigmond, dr. Werner Rezső 4-4 kor. Ferenczi Sándor, Gráf János, Harasztii Jón, Kálmán János, Kenessey Béla, Kilyén Sándor, Koleszár Sándorné, Moldován József, Oláh Rudolf, Pallós Albert, Régeni György, X. J. 3-3 kor. dr. Konrád Dániel Nagy Károly 2-2 kor. Hobbham László 1.50 kor. Derzi Ödön, Parádi Ferencz, Schwarcz Adolf 1 1 kor. Ignótus 16 kor. Fogadják mindnyájan hálás köszönetünket. A rendező bizottság.

A Veres Kereszt Egylet tea estélyen felülfizettek, az Erzsébet Mária kolozsvári vöröskereszt kórház javára:

Gróf Bánffy György, Palkovits József cs. és kir. altábornagy, Marnék Ede cs. és kir. altábornagy, br. Wesselényi Istvánné 100—100 koronát, br. Bánffy Zoltánné, Bö-löny József, gr. Schweinitz Gyuláné, br. Wesse-lényi Béláné, gr. Zeyk Józsefné 40—50 ko-ronát, br. Bánffy Albertné, Merza Lajos, dr. Purjesz Zsigmond, dr. Turcsa János, Vuchetich Sándor 40—40 koronát, gr. Nemes Ja-nosné, Papp Béla cs. és kir. vezérőrnagy 30—30 kor. dr. Brandt József, Dobál Antal Donogány Gergelyné, Dorogó Albert, Császka György, dr. Fabinyi Rudolf, dr. Farkas Géza, Farkas Gézané, br. Feilitzsch Arthur, Hogo-dús Sándor özv. Peiella Robertné, Szvacsina Géza, gróf Teleki K. 20—20 koronát, báró Bánffy Albert, doktor Benel János, gróf Bélyd Akos, Berde Béla, Dávid Antalné, Engel Gáborné, br. Féjerváry Géza, önm., br. Harkányi Frigyes, br. Horváth Ödönné, gr. Kornis Berta, gr. Mikes Miklósné, Péterffy Zsigmondné, br. Radák Ádám, Stein János, gr. Teleki Arthur 10—10 koronát; gr. Béli Gergelyné, gr. Lázár István, gr. Nemes Ja-nos, Szabó János püspök, dr. Szabó Dénes 6—6 koronát, Biró Pálné, Szabó József, Sigmund Dezsőné, gr. Wass nővérek 4—4 koronát; br. Bánffy Lászlóné, Kozma Ferencz, Konecz György, gr. Mikes Leopoldino, Put-noky N. 2—2 koronát. Utólag küldtek: br. Königswarter N. 40 kor., gr. Teleki Sándor-né, br. Jósika Sámuel 20—20 korona.

A buffetre adakoztak: Bölöny Józsefné, br. Wesselényi Béláné, Peiella Istvánné 10—10 koronát, br. Bánffy Dánielné, báró Bánffy Zoltánné, gr. Béli Györgyné, báró Bánffy Ernőné, Barscsay Domokosné, gr. Bethlen Gergelyné, gr. Bethlen Sándor, gr. Eszterházy Jánosné, Korbuly Bogdáné, Merza Lajosné, Kaddebő Béláné 6—6 ko-ro-nát; Aubin Károlyné, dr. Bradt Józsefné, Girsik Jánosné, Gyárfás Benedekné, P. Hor-váth Gáborné, Inczédy Samuné, gr. Korniss Berta és Vilma, Merza Izskáné, dr. Óváry Kelemené, dr. Purjesz Zsigmondné, Tran-dafir Miklósné, dr. Farkas Gézané, br. Fei-litzsch Arthurné, dr. Engel Gáborné, Péterffy Zsáné, gr. Wass Otília, br. Kemény Gé-záné, br. Bánffy Ferenczné, Szabó Józsefné, dr. Széchy L. Josefín, dr. Gámán Béláné 4—4 koronát; dr. Ákóntz Károlyné, Aszlán Lászlóné, Benel Ferencné, Biró Jánosné, dr. Fischer Lajosné, Gergely Ferenczné, dr. Goth Manóné, Horovitz Samuné, dr. Jeney Viktorné, Keresztési Pálné, dr. Kiss Mórné, Pataky Istvánné, Perl Józsefné, Sonlyai Lászlóné, Somodi Istvánné, Szigethy Miklósné, Szentgyörgyi Lajosné, Szatmári Elekné, özv. Tamásy Péterné, Tamási Bogdáné, Voith Miklósné, Ferencz Józsefné, Dobál Antalné, Dr. Vály Gáborné, Vízol Antalné, Szappa-nyos Miklósné, Dr. Török Imréné, Pistorty Mórné, Szöts Emilné, Geréb Mártonné, Czir-ják Albertné, Hintz Györgyné, Szentkirályi Akosné, Papp Áronné, Poszler Gyuláné, Dr. Kenyeres Balászné, Dr. Buday Kálmánné, Dr. Kenyeres Akosné, Dr. Scheitz Vilmosné, Dr. Széchy Akosné, Dr. Scheitz Vilmosné, Dr. Gámán Józsefné, Gámán Zsáné, László Lászlóné, 2—2 koronát. Különböző étel-és ital-neműeket adtak: Benigni Samuné, Do-nogány Gergelyné, Deák Pálné, Dávid An-talné, Hirschfeld Sándor, Kiss Sándorné, Kikakker Boldizsár, Matvey Kálmáné, Seges-váry és társai, gr. Schweinitz Gyuláné, Taf-fer Józsefné, Wesselényi Istvánné, Dr. Veisz Józsefné, Dr. Szabó Dénesné, Kozma Fe-renczné, Gajzágó Antalné, Nagy Gábor, Fe-rencz utóda, Kónya Sándor, Gróf L., Bodnár és Szántó, Róza János, Szele Márton, Schnei-der G., Csizmadia társulat, New-York bérloje.

A ref. theol. fakultás ének és zene-egylete f. hó 1-én a szeretetház alap javára rendezett hangversenye alkalomával felülfizet-tek: Szacsavay Sándor, 20 koronát, Heinrich Józsa 4 kor. gr. Bethlen Ödönn

Hirdetések.

Haszonbérbe adandó birtok!

Gr. Teleki Károly ur Szolnok-Dobokamegyében fekvő
völési és hozzátartozó

BIRTOKA

◀ f. évi május hó elsejétől ▶

haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni lehet **Bokros Béla** ügyvédnél Kolozsvárt,
Unio-utca 10. szám. 240. 2—2.

Arankamentes

kizárólag erdélyi

lóhere és legprimább luczernamag

a kolozs-monostori állami vetőmagvizsgáló állomás által olomzárólvá
legjuttányosabban beszerezhető
Klein József és Testvérei cégénél Maros-Vásárhelyen.
Mintázott ajánlatok kívánatra küldetnek. 239. 2—10.

Ügynökök kizárva!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni,
hogy raktáromon 1 öl 4 négyszögöl hasáb bükkfa

7 frt 50 kr.

1 öl 4 négyszögöl I. rendű bükk vastag hasáb 10:50
1 öl 4 négyszögöl II. rendű bükk kevésbé usztatott 9:50
1 öl 4 négyszögöl hántott cser 9:50

Haza szállítva 1 frttal drágább.

1 waggon 100 mm. . rendű bükk vastag hasáb 58.—
1 waggon 100 mm. II. rendű kevésbé usztatott 55.—
1 waggon 100 mm. hántott cser 54.—
1 waggon 100 mm. vékony bükk 50.—

Megrendelhető (Belhid) Wesselényi Miklós-utca 14.
és Telefon 315. *Diamantstein B. belkőzép u. 51.*

Fisch Géza,

Kajántó-utca 41. sz.

felelősséget vállalok!

LILI-CREME

a leghatásosabb arc- és kéz bőr finomító
készítmény!

LILI-CREME

teljesen ártalmatlan összetételű, nem
zsíroz, nappal is használható!
Egy tégl Lili-Creme ára 1 korona. Egy darab Lili-szappan
ára 70 fillér. Egy doboz Lili-hőlgypor ára 1 korona 20 fillér és
2 korona.

Kaphatók: **Dr. Hintz György** gyógyszerterében.

149.11—50.

SPITZER C.

vízvezetési és csatornázási vállalat.

Bécs Kolozsvár
I. Getreidemarkt 16. Belkőzép-utca 12. sz.

Telefonszám 408.

Ajánlja vállalatát a n. érdemű háztulajdonosok szíves figyel-
mébe, **házi vezetékek- és csatorna munkák, Closetek, für-
dők, vizkagylók stb. beren-
dezésénél** oly újítások alkal-
mazásával, melyek a berende-
zés kifogástalan működését és tartóssá-
gát biztosítják.

Poglatkozik modern **istálló beren-
dezésekkel** is, — a mire az érdekeltek
figyelme szintén felhívatik.

A helybeli fiók állandóan raktáron
tart **kőagyagosöveket**, ugyisint **met-
lachi és klínker lapokat**, is kapubejá-
ratok, fürdőszobák, folyosók burkolására.

Spitzer C.

Kolozsvárt,

Belkőzép-utca 12. szám

205. 3—6.

Nem hull a haj, nincs többé kopasz-ember.

Szenzációt kelt a gyógyfü-kivonatam,
melyet évek hosszú során át tanulmá-
nyoztam, hogy mikép lehessen meggá-
tolni a megkopaszodást!

EXIKÁTOR

1 üveg ára 2 kor. 40 fillér.

Kapható gyógyszerterekben és mindennemű illat- és piperecikkek-kereskedésben.

Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerter, Király-utca 12. sz.

Erdélyi főraktár és vezérképviselőség **GÓTH GYULA**, illat- és piperecikkek nagykereskedőnél, Gyulafehérvár — Főter.

◀ Vidéki megrendeléseket utánvétellel azonnal eszközöl: ▶

Egyedüli készítő és széjjel-küldési
raktára.

DOBÉ NÁNDOR

uri, női és színházi fodrász
Budapest, Nefelejts-utca 27.

Nagy butorraktár!

Tekintettel azon nemes mozgalomra, mely országszerte
a hazai ipar támogatása érdekében megindult, van szeren-
csénk tudatni, hogy közösen

egy nagy butorraktárt

öndeztünk be. Tekintettel a hazai ipar fejlesztésére csakis saját készítményű butorainkat fogjuk készletben tartani. — Elvállalunk ugy
helyben és vidéken mindennemű kárpitos munkákat, épület és butor asztalos munkát, szobapadló és boltkirakatok készítését. **Fősulyt**
a megrendelések jó és olcsó kivitelére fordítunk.

Gyártalepünk gözzel szárító kamrával van ellátva, a hol biztos száraz anyagból és gözgépeink segélye folytán gyorsan és olcsón
tudjuk előállítani.

116. 6—52.

Komáromi János
műasztalos.

Szász Károly
kárpitos.

Legnagyobb, legajánlatosabb és
legdiszesebb kályharaktár!

Ugy minőségben, mint szépség
tekintetében összehasonlíthatatlanok a

Kozel F. József
főle cég
Kolozsvárt, Unio-utca
20. szám
— „Redout“-tal szemben —
Hires kályha-kemenczéi.
Asztal- és disz-kandallók, továbbá
porcellán, majolika- és ó-német
kályhák, takarékos tüzhelyek, fürdő
ká d a k, kemenczefal burkolatok,
stb. stb.
Minden e szakmába vágó munká-
latok saját szerelők által csinosan és
jótállás mellett eszközöltetnek.
Ajánlja továbbá:
Schamot tégláit!

Erdélyi legnagyobb kályharaktár
Telefon: 398.

Sürgönyezem:

Bernáth gépraktár

Kolozsvár.

A m. kir. posta és távirat szállítója Erdélyben!

Minden rendszerű

VARRÓGÉPEKET

◀◀◀ szabók, czipészek, üzletek, családok részére. ▶▶▶

Ugyisint az összes elsőrangú

KERÉKPÁROKAT

fizetési feltételek mellett.

Telefonszám: 412.

Szakszerű mechanikai műhelyben, a javítások, emaillozások, nickelezések gyorsan és olcsón készítem el.

◀ Kerékpár kölcsönző osztályt is tartok. ▶

A zárt kerékpár iskolám nagy-utca 1. szám alatt használható reggel 5-től délután 8-ig.

Árjegyzéket kívánatra ingyen küldök.

1184. 31—8.

Ügynökök magas jutalék vagy fix fizetés mellett felvétetnek.